

Putki-Rex Oy tilinpäätösprosessikuvaus

Hanna Kuula

Tekijä(t) Hanna Kuula	
Koulutusohjelma Liiketalous	
Opinnäytetyön otsikko Putki-Rex Oy tilinpäätösprosessikuvaus	Sivu- ja liitesivumäärä 30 + 11
<p>Opinnäytetyö on produkti eli luonteeltaan toiminnallinen. Työhön on saatu toimeksianto Putki-Rex Oy:ltä. Opinnäytetyö käsittelee Putki-Rex Oy:n tilinpäätösprosessia. Tavoitteena on kuvata ja ohjeistaa toimeksiantajan tilinpäätöksen eteneminen alusta loppuun Sauma 14 nimisellä ohjelmalla. Toimeksiantaja kokee produktin tärkeäksi, koska tilinpäätösprosessista ei ole olemassa aiempaa ohjeistusta.</p> <p>Produktin ensisijainen tarkoitus on tukea ja helpottaa taloushallinnon työtä tilikauden vaihtuessa. Raportin tulisi toimia oppaana, josta voi tarkastaa työvaiheet ja ohjeet tilinpäätöksen tekemiseen Sauma 14:ssä. Produktissa on onnistuttu, mikäli se etenee loogisessa järjestyksessä ja siitä saa tarvittavat ja oikeat tiedot tilinpäätöksen tekemisen tueksi.</p> <p>Viitekehyksessä käsitellään ensin tilinpäätöstä ja sen eri osia yleisellä tasolla. Teoriaosuudet koostuvat painetusta kirjallisuudesta, E-kirjoista sekä kirjanpito- ja osakeyhtiölaista. Raporttiin on sisällytetty tietoa myös aiemmin julkaistuista opinnäytetöistä. Viitekehityksen lopussa aiheeseen tutustutaan käytännönläheisemmin Putki-Rex Oy:n tilikauden 2014 tilinpäätöstä hyödyntäen. Tärkeimpinä seikkoina esiin on nostettu pitkin tilikautta tehtävät toimenpiteet, tilinpäätöstositteet sekä eri vaiheiden eteneminen Sauma 14:ssä.</p> <p>Opinnäytetyö toteutettiin rajaamalla ensin aihe. Tarkoituksena on keskittyä tilinpäätösprosessiin sellaisenaan, syventymättä enempää useamman tilikauden vertailuun ja analysointiin keskenään. Produktista haluttiin tehdä opuksen tyylinen ja helppolukuinen, jotta sitä voitaisiin hyödyntää talouspuolen ihmisten työssä, mutta myös uusien työntekijöiden perehdytyksessä tilinpäätöksen tekemiseen.</p> <p>Oppaan todellinen hyöty saadaan selville vasta tilikauden 2015 päätöksen yhteydessä. Onnistuneesti laadittu opas tulee palvelemaan talouspäällikön ja – sihteerin työtä tulevissa tilinpäätöksissä.</p>	
Asiasanat Tilinpäätös, prosessi, kirjanpito	

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Opinnäytetyön tavoite	1
2	Tutkimusongelma	2
2.1	Tutkimusmenetelmä.....	3
3	Lähiputki-Yhtiöt	4
3.1	Putki-Rex Oy.....	5
4	Tilinpäätös.....	7
4.1	Tilinpäätöksen yleiset periaatteet	8
4.2	Tasekirja	8
4.3	Tuloslaskelma	8
4.4	Tase.....	9
4.5	Rahoituslaskelma.....	10
4.6	Liitetiedot	10
4.7	Toimintakertomus	11
4.8	Tilintarkastus.....	11
5	Tilinpäätösprosessi	12
5.1	Prosessi.....	12
5.2	Tilinpäätösprosessi	12
6	Tilinpäätösprosessin eteneminen Sauma 14 ohjelmassa	15
6.1	Päivittäiset toiminnot	16
6.2	Kuukausittaiset toiminnot	16
6.2.1	Myyntireskontran sulkeminen	17
6.2.2	Ostoreskontran sulkeminen.....	18
6.2.3	Palkat.....	19
6.2.4	Kuukauden sulkeminen	19
6.3	Tilikauden vaihtaminen	20
6.4	Tilinpäätöstositteet	20
6.4.1	Tilinpäätöstosite 1: Valmiusaste	21
6.4.2	Tilinpäätöstosite 2: TyEL-maksu	21
6.4.3	Tilinpäätöstosite 3: Lakisääteiset vakuutukset.....	22
6.4.4	Tilinpäätöstosite 4: Poistot	22
6.4.5	Tilinpäätöstositteet 5 ja 6: Lomapalkkavarausten muutos.....	23
6.4.6	Tilinpäätöstosite 7: Toimitusjohtajan palkkio.....	24
6.4.7	Tilinpäätöstosite 8: Konserniavustus ja tuloverot	24
6.4.8	Palkanlaskenta – vuodenvaihdetoiminnot	25
6.5	Tilinpäätöksen loppuun saattaminen	26
7	Pohdinta.....	28

Lähteet	29
Liitteet.....	31
Liite 1. Putki-Rex Oy:n tilikartta, tuloslaskelma	31
Liite 2. Putki-Rex Oy:n tilikartta, tase.....	36
Liite 3. Putki-Rex Oy rahoituslaskelma	40
Liite 4. Putki-Rex Oy tilinpäätöksen liitetiedot	41

1 Johdanto

Sain toimeksiannon Putki-Rex Oy:ltä tehdä tilinpäätösprosessia kuvaava opus. Suoritin työharjoittelujakson vuonna 2012 Putki-Rex Oy:ssä ja siitä syntyi idea tehdä myös opin- näytetyö ko. yritykseen. Esimieheni Mikko Huttunen ehdotti oppinnäytetyöaiheekseni tilin- päätöksen tekemistä ja siitä raportoimista. Putki-Rex Oy:ssä ei ole tällä hetkellä käytössä ohjeistusta tilinpäätöksen tekemiseen, joten opuksen laatimiselle ole selkeä tarve. Putki- Rex Oy toimii LVI-alalla, pääosin urakaluontoisissa projekteissa. Yritys on toiminut alalla vuodesta 1988 alkaen. Omistajan vaihdoksen myötä vuonna 2006 yrityksen toimenkuva alkoi keskittyä taloyhtiöiden putkiurakoihin, poissulkien huoltopuolen käytännössä koko- naan. Omistajan vaihdoksen yhteydessä Putki-Rex Oy aloitti projektiluontoiset urakatytöt pääurakoitsijana toimimisen sijaan ainoastaan aliurakoitsijana. Yrityksessä työskentelee keskimäärin 12 henkilöä, neljä toimihenkilöä ja kahdeksan putkiasentajaa. Toimihenkilöis- tä yksi toimii yrityksen johdossa, kaksi työnjohtajana ja yksi vastaa taloushallinnosta.

Pääkaupunkiseudun jatkuva kysyntä LVI-alan töistä on taannut vakaan työskentelymah- dollisuuden Putki-Rex Oy:n toiminnalle. Kilpailu pääkaupunkiseudun LVI- urakointiliikkeiden välillä on kovaa, mutta tinkimättömän työnlaadun ja pitkäaikaisten si- dosryhmien tuoma maine takaavat hyvät lähtökohdat yritystoiminnalle. Yrityksen kulmaki- viksi ovatkin muodostuneet asiakaslähtöisyys ja työn korkea laatu.

Oppinnäytetyössäni laadin tilinpäätöksen Putki-Rex Oy:lle ja selvitän prosessiluontoisesti tapahtumat vaihe vaiheelta. Tilinpäätöksen edellytyksenä on riittävän ja oikean tiedon saanti kirjanpidosta. Kaiken perustana on luotettavasti toteutettu kirjanpito. Nykyaikaiset kirjanpito-ohjelmat helpottavat joka päiväistä kirjanpitoa ja ne myös mahdollistavat erilais- ten rahavirtojen seurannan. Toimeksiantajalla on käytössään Sauma 14 niminen kirjanpi- to-ohjelma. Produktini työvaiheiden ohjeistus pohjautuukin kyseiseen ohjelmistoon.

1.1 Oppinnäytetyön tavoite

Oppinnäytetyöni tavoitteena on laatia Putki-Rex Oy:lle tilinpäätös ja luoda sen pohjalta sel- keä ja helposti ymmärrettävissä oleva prosessikuvaus tilinpäätöksen tekemisestä. Tavoit- teena on oppia tekemään tilinpäätös hyödyntämällä jo käytössä olevaa kirjanpito- ohjelmaa. Tavoite saavutetaan, kun prosessikuvaus on yksityiskohtainen ja se tukee ta- louspuolen työntekijöiden työtä. Onnistunut prosessin kuvaus ei kuitenkaan yksinään täytä tavoitetta, vaan oppinnäytetyön tulee antaa hyödynnettävissä olevaa tietoa myös toimeksi- antajalle.

2 Tutkimusongelma

Lähiputki-Yhtiöissä on käytössä Sauma 14 niminen ohjelma. Yhtiöiden palveluksessa työskentelee kaksi taloushallinnon ihmistä, talouspäälikkö ja taloussihteeri. He vastaavat yhdessä koko Lähiputki-Yhtiöiden talousasioista aina reskontrien hoidosta tilinpäätökseen. Työnjako on käytännössä sovittu olevan niin, että taloussihteeri hoitaa Putki-Rex Oy:n ja Lähiputki Tampere Oy:n kirjanpidon, talouspäälikkö viiden muun. Talouspäälikkö vastaa yhdessä johdon kanssa pääsääntöisesti myös kaikkia yhtiöitä koskevista isommista, talouspuolen päätöksistä.

Tilinpäätösprosessi hoidetaan Putki-Rex Oy:ssä talouspäälikön ja – sihteerin yhteistyönä ja se toteutetaan muiden töiden ohella. Putki-Rex Oy:n tilinpäätöksen päävastuu on taloussihteerillä, mutta talouspäälikkö auttaa ja on tukena koko prosessin ajan. Koska tilinpäätös tehdään vain kerran vuodessa ja koska talouspuolen ihmiset ovat olleet tekemässä Lähiputki-Yhtiöiden tilinpäätöksiä Sauma 14 ohjelmalla vasta muutaman kerran, on toiveissa ollut saada tilinpäätösprosessin tueksi helppolukuinen manuaali. Opinnäytetyöni tavoitteena onkin vastata kysymykseen: Kuinka tilinpäätösprosessi etenee Putki-Rex Oy:ssä ja miten se käytännössä toteutetaan?

Keväällä 2013 Lähiputki-Yhtiöissä aloittaneen uuden talouspäälikön myötä taloushallinnon hoitamiseen on löytynyt uusia ideoita ja päivittäistä kirjanpitoa on nykyaikaistettu mm. uuden ostoreskontra-arkiston, uuden tilikartan, sähköisten ostolaskujen vastaanoton ja verkkolaskujen lähetyksen myötä. Ohjelmistojen sekä valtion, vakuutusyhtiöiden ja jäsenliittojen palveluiden sähköistäminen on tuonut mukanaan kirjanpitäjän työtä helpottavia uusia ratkaisuja.

Lähtökohtaisesti tilinpäätöksen tekeminen ei ole muuttunut vuosien saatossa, ottamatta huomioon uusia lakisäädöksiä. Kirjanpidon siirtyminen ruutupaperilta tietokoneelle ja ilmoitusten jättäminen eri tahoille sen sijaan on kehittynyt huomasti. Kehitystä on tapahtunut vaihteittain, mutta nykyään myös pienenkin yrityksen on mahdollista laatia kirjanpito vaivattomasti ja suhteellisen edullisesti sähköisessä muodossa. Tietokoneet ja kirjanpito-ohjelmat ovat mahdollistaneet mm. asiakirjojen ja lain vaatimien tositteiden lähettämisen ja säilyttämisen turvallisesti.

Tilinpäätöksen etenemistä hankaloittaa usein stressi, kiire ja tietynlainen epävarmuus siitä tekeekö asiat oikein ja muistaako tehdä kaiken tarvittavan. Tästä syystä koen, että tilinpäätösprosessioppaalle on varmasti käyttöä tulevaisuudessa, koska sellaista ei ole tällä hetkellä käytössä. Se tukee talouspäälikön ja – sihteerin työtä ja antaa apuja myös mahdollisille, uusille talouspuolen työntekijöille.

2.1 Tutkimusmenetelmä

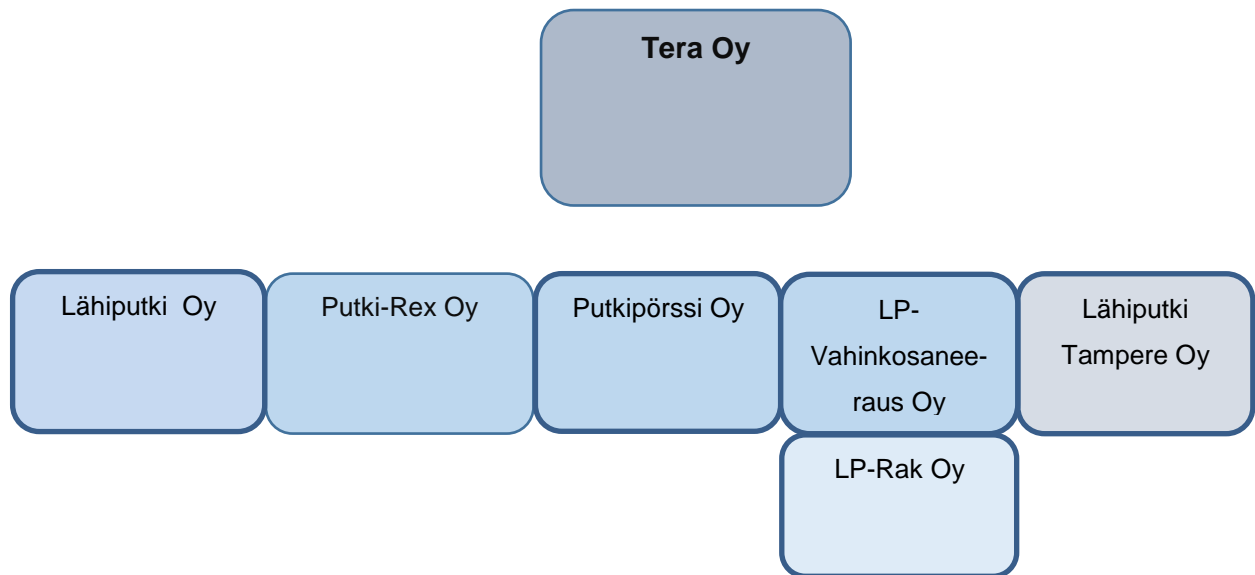
Opinnäytetyöni on muodoltaan produkti eli sen tarkoituksena on luoda toiminnallinen tuotos. Opinnäytetyöni olen kirjoittanut oppaan muotoon. Produkti sisältää itse opuksen sekä teoriaosuudet. Tavoitteenani on kuvailla tilinpäätösprosessin eteneminen Putki-Rex Oy:ssä alusta loppuun asti. Viitekehyksessä olen käyttänyt teorian lähteenä painettua kirjallisuutta, E-kirjoja, kirjanpitoa käsittelevää lainsäädäntöä sekä aiemmin julkaistuja opinnäytetöitä.

Tilinpäätöstä tehdessä on muistettava monia asioita ja tehtävä asiat oikein ja oikeassa järjestyksessä. Ei ole yhdentekevää, koska eri vaiheet tehdään ja missä järjestyksessä. Opinnäytetyöni tarkoituksena on tukea Putki-Rex Oy:n, mutta samalla koko Lähiputki-Yhtiöiden talousihmisten työtä vuoden vaihteessa. Opas on lähtökohtaisesti kirjoitettukin kirjanpitäjän työtä selkeyttämään ja helpottamaan.

3 Lähiputki-Yhtiöt

Lähiputki-Yhtiöt on LVI-urakointia, taloteknisiä peruskorjauksia, huolto- ja korjaustoimintaa, kosteuskartoituksia ja -korjauksia sekä tarvikemyyntiä harjoittava helsinkiläinen konserni. Lähiputki-Yhtiöt on toiminut alalla yli 40 vuoden ajan. Yhtiöiden palveluksessa on tällä hetkellä noin 80 ammattitaitoista työntekijää. Yhtiöt omistavat veljekset Jukka ja Jorma Laamanen, jotka työskentelevät emoyhtiö Tera Oy:ssä. Konsernin päätoimitilat sijaitsevat Helsingin Pitäjänmäessä.

Kaikilla yhtiöillä on käytössään sama kirjanpito-ohjelma, Sauma 14. Pitäjänmäellä on ohjelmiston ns. pääverkko, johon Putki-Rex Oy, Lähiputki Tampere Oy sekä LP-Vahinkosaneeraus Oy:n sivukonttorit ovat kytköksissä etäyhteyden välityksellä. Tämä mahdollistaa kaikkien yritysten kirjanpidon seurannan jokaisessa toimipisteessä.

Kuvio 1. Lähiputki-Yhtiöt konsernirakenne.

Tera Oy, Helsinki, on konsernin emoyhtiö. Emoyhtiö omistaa käyttöomaisuuden ja vastaa pitkä- sekä lyhytaikaisesta rahoituksesta. Yhtiö on tullut kaupparekisteriin vuonna 1975 nimellä LP-Remontti Oy. Suuren fuusion myötä emoyhtiön nimeksi vakiintui kuitenkin Tera Oy. Emoyhtiön henkilöstöön kuuluvat johto, Putkipörssi Oy:n ja Lähiputki Oy:n työnjohtajat, talouspäällikkö ja varaston henkilöstö.

Lähiputki Oy, Helsinki, on keskittynyt huolto- ja korjaustoimintaan sekä tavaramyyntiin. Yhtiön palveluksessa on noin 20 asentajaa. Yhtiö toimii samoissa tiloissa emoyhtiön

kanssa. Liiketoimintaan tarvittavat materiaalit ja työkalut yhtiö ostaa itse, hyödyntäen omaa varastoaan. Lähiputki Oy on toiminut vuoden 2012 alusta lähtien Hanakat verkko-kaupan jälleenmyyjänä..

Putki-Rex Oy, Helsinki, toimii pääsääntöisesti LVI- ja putkiurakoinnin parissa. Liiketoiminta on suurimmalta osin aliurakointia pääurakoinnista vastaaville rakennusliikkeille. Yhtiön toimitilat sijaitsevat Helsingin Kalliossa. Putki-Rex Oy:n toimistolla työskentelee neljä toimihenkilöä. Yhtiön putkityön asennuksessa työskentelee tällä hetkellä kuusi asentajaa.

Putkipörssi Oy, Helsinki, toimii Putki-Rexin tapaan LVI-urakoinnin, peruskorjaustöiden ja linjasaneerauksien parissa pääkaupunkiseudulla. Yrityksessä työskentelee parhaillaan vain kaksi asentajaa, mutta mikäli urakoiden määrä tulevaisuudessa kasvaa, yritykseen on tarkoitus rekrytoida enemmän asentajia. Putkipörssin toimitilat sijaitsevat samoissa tiloissa emoyhtiön kanssa.

Lähiputki Tampere Oy, Tampere, keskittyy yksittäisten huolto- ja korjaustöiden lisäksi putkiurakointiin Tampereen seudulla. Yhtiössä työskentelee toimitusjohtajan ja kahden projektipäällikön lisäksi 16 asentajaa.

LP-Vahinkosaneeraus Oy, Helsinki, on keskittynyt kosteusvaurioiden kuivaamiseen ja korjaamiseen Etelä-Suomessa. Yhtiöllä on ympärivuorokautinen päivystys pääkaupunkiseudun lisäksi Lohjan, Hämeenlinnan, Tampereen, Porin ja Rauman alueilla. Yhtiö mm. vuokraa kuivauskalustoa, tekee lämpökamerakuvauksia ja kosteuskartoituksia sekä mitauksia. LP-Vahinkosaneeraus Oy:n päätoimitilat sijaitsevat yhdessä emoyhtiön kanssa Pitäjänmäellä. Yhtiössä on töissä noin 20 henkilöä.

LP-Rak Oy, Helsinki, on LP-Vahinkosaneeraus Oy:n omistuksessa oleva tytäryhtiö. LP-Rak Oy:n toimiala on emoyhtiönsä tapaan harjoittaa vesivahinkojen kuivaus- ja korjaustoimintaa, rakennus- ja perusparannustöitä, lämpökuvauksia, konsultaatiota ja kosteuskartoitusta. Yhtiö perustettiin keväällä 2011 ja sen johdossa toimii sama henkilö, kuin emoyhtiössäänkin.

3.1 Putki-Rex Oy

Putki-Rex Oy on vuodesta 1988 pääkaupunkiseudulla toiminut LVI-alan urakointiliike. Päätoimenkuvaan kuuluvat LVI-urakointi, talotekniset peruskorjaukset, kaukolämpö- ja jäähdystystyöt niin isoissa, kuin pienemmissäkin projekteissa. Yrityksen toimipiste sijaitsee Helsingin Kalliossa, jossa työskentelee neljä toimihenkilöä. Toimihenkilöiden lisäksi yrityksessä työskentelee keskimäärin kahdeksan asentajaa.

Putki-Rex Oy on vakavarainen yritys, jonka eri sidosryhmätkin ovat pistäneet merkille. Liiketoiminnan kannalta on tärkeää, että sovitut työt tehdään sovitun aikataulun raameissa ja työstä aiheutuneet kulut pystytään maksamaan ajallaan. Uudet urakat etenevät useimmiten tuttujen pääurakointiliikkeiden kanssa. Urakoiden kesto on pääsääntöisesti puolesta vuodesta vuoteen putki- tai LVI-töiden osalta. Pitkäjaksoiset urakat takaavat yhtiölle säännölliset tulot. Putki-Rex Oy:llä on tapana laskuttaa pääurakoitsijaa maksuerätaulukon mukaisin erin. Maksuerät ja urakkahinta on sovittu etukäteen, ennen urakan alkamista. Eriä laskutetaan sitä mukaa kun työt on tehty. Tilikaudella 2014 Putki-Rex Oy:n liikevaihto oli 2 576 391,96 euroa. Parannusta edelliseen tilikauteen (2013) oli 320 405,59 euroa.

4 Tilinpäätös

Tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka sisältää:

- 1) tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavan taseen;
- 2) tuloksen muodostumista kuvaavan tuloslaskelman;
- 3) rahoituslaskelman, jossa on annettava selvitys varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana; sekä
- 4) taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitteenä olevat tiedot (liitetiedot).

(Leppiniemi, J. 2012. KILAn ratkaisut ja kirjanpitolaki käytännössä)

Tilikausi on ajanjakso, jolta yrityksen tulos selvitetään. Yleisimmin tilikausi on 12 kuukautta, mutta sen ei tarvitse olla välttämättä kalenterivuosi. Poikkeustapauksissa, kuten yrityksen toimintaa aloittaessa, toiminnan päättyessä tai omistajanvaihdon myötä tilikausi voi olla jopa 18 kuukautta. Opinnäytetyössäni tarkastelen Putki-Rex Oy:n tilikautta 1.1-31.12.2014. Tilinpäätös on laadittava suomen tai ruotsin kielellä, euromääräisenä ja neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä (KPL 3 luku 5-6§) Tilinpäätöksen voidaan sanota olevan valmis, kun se on allekirjoitettu.

Tilinpäätös on yrityksen ulkoisille sidosryhmille tarkoitettu informaatiolaskelma. Sidosryhmiin kuuluvat omistajat, hankkijat, henkilöstö, julkiset taloudet, asiakkaat ja luotonantajat. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen on annettava ulkoisille sidosryhmille oikeat ja riittävät tiedot (ks. kappale 4.1) eli oikea ja riittävä kuva kirjanpitovelvollisen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta (KPL 3:2). Elleivät tilinpäätöksen laskelmat, tase, tuloslaskelma sekä mahdollinen rahoituslaskelma, riitä oikean ja riittävän kuvan antamiseen, tällainen kuva on varmistettava liitetietoja antamalla. (Leppiniemi, J. 2010. Pieni kirjanpito-velvollinen: kirjanpito ja tilinpäätös)

Tilinpäätöksellä on suuri merkitys eri sidosryhmille. Voitonjaon ja muun varojenjaon kannalta erityisesti omistajille tilinpäätöksellä on suuri rooli. Tilikaudelta 2014 Putki-Rex Oy:ssä ei jaettu osinkoa, mutta toimitusjohtajalle maksettiin erillinen vuosibonus ja työntekijöitä muistetaan maksamalla heille vapaaehtoiseen eläkesäästörahastoon ennalta sovit-
tu summa seuraavan tilikauden (2015) joulukuussa.

Yrityksen rahoittajat, henkilöstö, tavarantoimittajat ja kilpailijat ovat kiinnostuneita yrityksen taloudellisesta asemasta. Tilinpäätöksen avulla yrityksen maksuvalmiutta, kannattavuutta ja vakavaraisuutta voidaan arvioida. Tilinpäätöstä varten tulee ensimmäiseksi tehdä tarvittavat oikaisut ja sen jälkeen lasketaan taloudellista tilannetta kuvaavat tunnusluvut.

4.1 Tilinpäätöksen yleiset periaatteet

Yrityksen on annettava *oikeat ja riittävät tiedot* yhtiön taloudellisista olosuhteista ja liiketoiminnan tuloksesta. Euroopan yhteisön neljännen yhtiöoikeudellisen direktiivin 2 artiklan mukaan tilinpäätöksen laadinnan lähtökohtana on, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan kirjanpitovelvollisen varoista ja veloista, taloudellisesta asemasta sekä voitosta tai tappiosta. (Ahola, Koivikko, Rätty, Tuominen 2001, 17.)

Tuloslaskelman ja taseen tiedot on perustuttava kirjanpitoon. Tuloslaskelman tulee antaa lukijalleen oikea kuva siitä, mistä tilikauden tulos on muodostunut. Taseeseen kirjatut yrityksen varat ja velat ovat olemassa olevia ja ne on oikein arvostettu. Raha-arvoltaan pienet ja käyttöiältään nopeasti uusittavia koneita ja kalusteita ei tule kirjata yrityksen varoihin. Esimerkkinä kohdeyritys Putki-Rex Oy:n pientyökalut, kuten puukot ja vasarat sekä pienkoneet kirjataan yrityksen tulosta pienentäviin kuluihin tuloslaskelmaan. Pitkäikäisemmät työkalut, kuten sähköporakoneet ja toimipaikan kalusteet, kuten työpöydät, ilmanvaihto-laitteet jne. voidaan kirjata taseen puolelle varoihin. Nyrkkisääntönä yhtiöiden sisällä on pidetty, että alle 1 000,00 € maksavat työkalut ja – koneet kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan.

Määräykset tilinpäätöksen laatimisesta ovat ennen kaikkea kirjanpitolaissa ja kirjanpitoasetuksessa, mutta myös yhteisölaainsäädäntöön sisältyy tilinpäätökseen liittyviä säännöksiä. Julkisesti noteerattuja yhtiöitä velvoittavat lisäksi pakottavina normeina IAS/IFRS-standardit. Tilinpäätöstä laadittaessa huomioon otettavia muita säännöksiä ovat työ- ja elinkeinoministeriön sekä muiden ministeriöiden päätökset ja asetukset sekä kirjanpitolautakunnan antamat yleisohjeet ja lausunnot. (Korkeamäki, A-M. 2008. Tilintarkastuksen perusteet. WSOY Oppimateriaalit. Helsinki. S.46)

4.2 Tasekirja

Tilinpäätös ja toimintakertomus sekä luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista samoin kuin tieto niiden säilytystavoista on kirjoitettava sidottuun tai välittömästi tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen sidottavaan tasekirjaan, jonka sivut tai aukeamat on numeroitava (KPL 3 luku 8 §. 30.12.2004/1304) Putki-Rex Oy:ssä paperitulosteet niputetaan yksiin kansiin heti tilinpäätöksen valmistuttua. Tasekirjaa säilytetään vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä Putki-Rex Oy:n konttorissa.

4.3 Tuloslaskelma

Tuloslaskelmalle annetaan kirjanpitolaissa kaksi vaihtoehtoa: se voidaan laatia **kululajipohjaisena** tai **toimintokohtaisena**. Kululajipohjaisessa tuloslaskelmassa tilikauden kulut

vähennetään tuotoista säädettyssä kululajien (esim. raaka-aineet, palkat, poistot ja korot) mukaisessa järjestyksessä, kun taas toimintokohtaisessa tuloslaskelmassa kulujen vähennysjärjestys perustuu toimintokohtaiseen ryhmittelyyn, jolloin tuotoista vähennetään ensin hankinnan ja valmistuksen kulut, sitten myynnin ja markkinoinnin kulut ja lopuksi liiketoiminnan muut kulut. (Niskanen, J., Niskanen, M., 2004., Tilinpäätösanalyysi. Edita Prima Oy. Helsinki. S. 28) Selvästi yleisempi tapa tuloslaskelmalle on kululajipohjainen. Myös Putki-Rex Oy:ssä on käytössä kululajipohjainen tuloslaskelma, jonka pohjalle uusi tilikartta (Liite 1.) luotiin. Uusi tilikartta otettiin käyttöön ensimmäisen kerran tilikaudella 2014.

4.4 Tase

Tase kuvaa yrityksen taloudellista asemaa tilikauden päättyessä. Taseen vastaavaa-puoli osoittaa rahan käyttökohteet ja vastattavaa-puoli rahan lähteet. Tasekaavoja on vain yksi. Sitä käyttävät kaikki kirjanpitovelvolliset, jotka taseen laativat (Tomperi, S., 2010. Käytännön kirjanpito. Edita Prima Oy. Helsinki. S. 154) Yrityksen tase jakautuu siis kahteen osaan, jotka on nähtävissä muun muassa Putki-Rex Oy:n uudesta taseen tilejä käsittelevästä tilikartasta (Liite 2.) Vastaavaa-puolelta käy ilmi se, mistä yrityksen omaisuus koostuu, ja vastattavaa-puolelta se, miten yrityksen toiminta on rahoitettu. Taseen esitystapaa ei saa muuttaa vuodesta toiseen ilman erityistä syytä. Tilinpäätöstä koskeva lainsäädäntö antaa yrityksille paljon liikkumavaraa sen suhteen, ilmoitetaanko jokin asia taseessa vai taseen liitetiedoissa. Ratkaisun pitäisi kussakin tapauksessa perustua ensisijaisesti tilinpäätösinformaation selvyyteen (Niskanen, J., Niskanen, M., 2004. Tilinpäätösanalyysi. Edita Prima Oy. S. 38)

Taseen vastaavaa puoli jaetaan kirjanpitolain mukaisesti pysyviin ja vaihtuviin. Erät kirjaan niiden käyttötarkoituksen perusteella. Pysyvissä vastaavissa ovat sellaiset erät, jotka tuottavat tuloa jatkuvasti usean tilikauden aikana. Putki-Rex Oy:ssä tällaisia eriä ovat koneet ja kalusto. Muut erät ovat vaihtuvia vastaavia. Tällaisia eriä Putki-Rex Oy:ssä ovat muun muassa myyntisaamiset, muut saamiset konserniyrityksiltä, alv-saamiset sekä pankkisaamiset.

Vastattavaa-puolella selvitetään yrityksen rahoitusrakenne. Se kuvaa samalla sitä, kuinka vastaavaa-puolen varat on rahoitettu. Siinä erotellaan oma ja vieras pääoma. Oma pääoma sisältää omistajien yritykseen sijoittamat varat ja yrityksen käyttöön jätetyt voittovarot, joita voi olla rahasto- tai voittovarot-tileillä. Yrityksen tuottaessa tappiota, esitetään se täällä miinusmerkkisenä (Ylikorkala, H., Lundqvist, H., 2015. Kirjanpitolain uudistuksen vaikutukset Suomalaisten pienyritysten tilinpäätökseen. S.8). Putki-Rex Oy:n oma pääoma koostuu osakepääomasta sekä kuluvan ja edellisten tilikausien voitosta. Lyhytaikaiseen

vieraaseen pääomaan kuuluvat muun muassa ostovelat, muut velat konserniyrityksille, alv-velka, siirtovelat ja ennakonpidätys- sekä sotu-velat. Pitkäaikaista velkaa Putki-Rex Oy:llä ei ole.

Pienet kirjanpitovelvolliset voivat laatia kirjanpitoasetuksen kaavan mukaisen lyhennetyn taseen. Pienyrityksellä tarkoitetaan yritystä, jonka päättäneellä sekä välittömästi sitä edeltäneellä tilikaudella on ylittynyt **enintään** yksi seuraavista rajoista:

- liikevaihto tai sitä vastaava tuotto on 7 300 000 euroa
- taseen loppusumma on 3 650 000 euroa
- henkilökunnan lukumäärä on ollut keskimäärin 50

4.5 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmasta tulee käydä ilmi miten yritys on saanut rahaa ja mihin raha on mennyt. Koska tuloslaskelma ja tase tehdään suoriteperusteisesti, ei niistä voi nähdä suoraan miten raha on tullut sisään ja lähtenyt pois. Esimerkiksi liikevaihto sisältää sellaisia myyntituottoja, jotka on laskutettu, mutta joista ei ole vielä saatu suoritusta. Rahoituslaskelmassa muutetaan kaikki suoriteperusteiset erät maksuperusteisiksi.

Kirjanpitolautakunnan yleisohjeessa esitetään kaksi vaihtoehtoista rahoituslaskelmamallia. Nämä ovat suora ja epäsuora rahoituslaskelma. Nimet kuvaavat liiketoiminnan rahavirran laskemistapaa. Suorassa rahoituslaskelmassa rahavirrat ilmoitetaan lähtökohtaisesti bruttomääräisinä, kun taas epäsuora laskelma laaditaan nettoperusteisesti (Laitila, M., 2012. Tilinpäätösanalyysi Yritys X Oy). Putki-Rex Oy:ssä rahoituslaskelma lähtee liikkeelle liikevoitosta. Kyseessä on siis epäsuora rahoitusmalli, jossa voittoerä oikaistaan kassaperusteiseksi eliminoimalla siitä suoriteperusteisten erien vaikutukset. (Liite 3.)

4.6 Liitetiedot

Tilinpäätöksen on annettava oikeat ja riittävät tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tätä varten kirjanpitoasetus on laatinut listan tarpeellisista tiedoista, jotka on ilmoitettava liitetiedoissa. Kirjanpitoasetuksessa liitetiedot on jaettu seuraavasti:

- Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot
- Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot
- Taseen vastaavia ja vastattavia koskevat liitetiedot
- Tuloveroja koskevat liitetiedot
- Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot
- Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

- Omistuksia muissa yrityksissä koskevat liitetiedot
- Konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat liitetiedot

Putki-Rex Oy:n pysyvien vastaavien hankintameno on luettu hankinnasta aiheutuneet välittömät menot ja ne on arvostettu alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä vuosittaisilla poistoilla. Pitkän valmistusajan vaativista suoritteista syntyvä tulo on kirjattu tuotoksi valmiusasteen perusteella (kappale 6.3.1). Pitkän valmistusajan vaativiksi suoritteiksi on katsottu hankkeet, joiden valmistusaika on ennakoitu vähintään vuodeksi. Pitkäaikais- hankkeiden valmiusaste on määritetty toteutuneiden menojen suhteessa hankkeen arvioituihin kokonaismenoihin. (Liite 4.)

4.7 Toimintakertomus

Toimintakertomuksessa annetaan tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista. Siinä esitetään tiedot olennaisista tapahtumista tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen, arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnan laajuudesta. (Tomperi, S., 2010. Käytännön kirjanpito, S. 167).

Pienen kirjanpitovelvollisen, kuten Putki-Rex Oy ei tarvitse jättää toimintakertomusta. Kirjanpitolautakunnan suositus onkin, että pieni kirjanpitovelvollinen pidättäytyy toimintakertomuksen laatimisesta. Koska Putki-Rex Oy:ssä ei laadita toimintakertomusta, on liitetoina esitettävä ne tiedot, jotka osakeyhtiölain mukaan ilmoitetaan toimintakertomuksessa. Näitä tietoja ovat muun muassa hallituksen esitys yhtiön voittoa tai tappiota koskevista toimenpiteistä sekä pääomalainojen pääasialliset lainaehdot sekä lainoille kertyneet korot, joita ei ole kirjattu kuluiksi.

4.8 Tilintarkastus

Osakeyhtiö on yleisin yritysmuoto Suomessa, ja selvästi suurin osa tilintarkastustyöstä tehdään osakeyhtiöissä. Osakeyhtiön tilintarkastusvelvollisuus perustuu tilintarkastuslain lisäksi osakeyhtiölaissa tai yhtiöjärjestyksessä oleviin määräyksiin. Osakeyhtiön velvollisuus valita tilintarkastaja syntyy, kun

- tilintarkastuslaissa säädetyt kokoluokkarajat (ks. rajat kappale 4.4) ylittyvät tai
- osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista tai yksi kolmasosa yhtiökokouksessa edustetuista osakkeista vaatii tilintarkastajan valitsemista tai
- yhtiöjärjestyksessä on määräys tilintarkastajan valitsemisesta.

(Korkeamäki, A-M., 2008. Tilintarkastuksen perusteet. S. 96)

5 Tilinpäätösprosessi

Tässä kappaleessa käsittelen tilinpäätösprosessia. Olen saanut olla mukana kolmessa Putki-Rex Oy:n tilinpäätöksessä ja sen lisäksi minulla on kolmen vuoden työkokemus ko. yrityksen kirjapidosta. Aluksi kerron yleisesti, mitä prosessi tarkoittaa. Sen jälkeen avaan lukijalle termiä tilinpäätösprosessi. Lopuksi selvennän, kuinka tilinpäätös Putki-Rex Oy:ssä etenee. Tarkastelujaksoksi olen valinnut vuoden 2014 (tilikausi 1.1-31.12.2014) tilinpäätöksen.

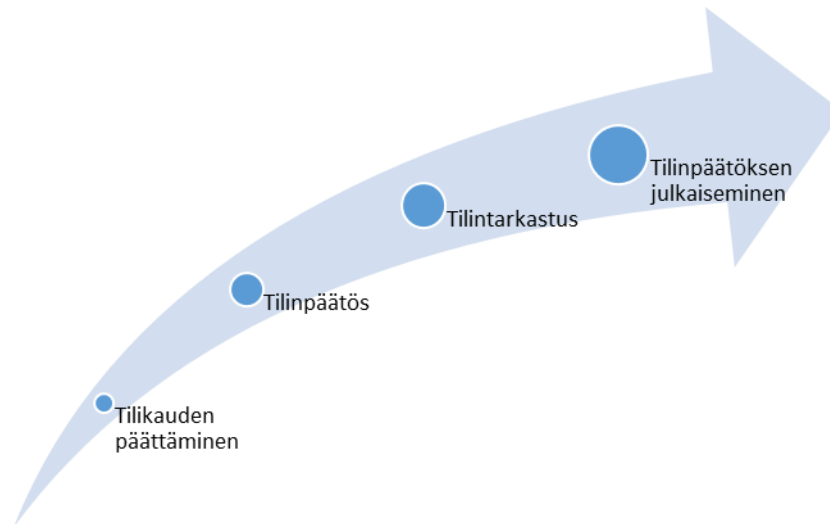
5.1 Prosessi

Prosessi on toisiinsa liittyvien tapahtumien ketju. Prosessin funktio on muutos ja aika sen ainoa välttämätön tapahtumaympäristö. Prosesseja tapahtuu mm. luonnossa, yhteiskunnassa, tuotantoelämässä, ajattelussa ja vuorovaikutuksessa. Tuotantotaloudessa prosessilla tarkoitetaan toimintaa tuotteen tai palvelun aikaansaamiseksi (Tuurala, T. 2010. Prosessi, prosessiorganisaatio ja prosessin ohjaus). Prosessi on joukko toisiinsa liittyviä toistuvia toimintoja, joiden avulla syötteet muutetaan tuotoiksi. (JUHTA – julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta. 5.10.2012)

Prosessi voidaan ajatella tarkoittavan etenemistä tai edistymistä. Prosessi on joukko toimintoja, jotka alkavat jostakin ja päätyvät johonkin. Prosessin kulun kuvailun helpottamiseksi, käytetään usein apuna prosessikaaviota. Ennen prosessin alkua, on hyvä miettiä valmiiksi prosessin kulku. Prosessin etenemisen kannalta on tärkeää suunnitella myös määränpää. Mihin päädytään entä miten ja miksi sinne päädytään? Prosessin suunnittelu, toteutus, seuraaminen ja loppuun pääseminen vaativat usein aikaa ja resursseja.

5.2 Tilinpäätösprosessi

Tilinpäätöksen tulee olla valmis ammatinharjoittajilla kahden kuukauden kuluessa ja muilla kirjanpitovelvollisilla neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä (KPL 3:6) Tutkimuskohteessani tämä siis tarkoittaa, että tilinpäätös tulee olla valmis 30.4.2015 mennessä. Käytännössä tilinpäätösprosessi aloitetaan jo paljon ennen kuin tilikausi on päättynyt ja tilinpäätös pyritään saamaan valmiiksi jo hyvissä ajoin ennen määräaikaa. Tällä tavoin pyritään välttymään virheiltä ja tekemään tilinpäätös vaihe vaiheelta huolellisesti.

Kuvio 2. Tilinpäätösprosessi

Yllä olevan kuvion avulla havainnollistan tilinpäätösprosessin etenemistä tiivistettynä. Tilinpäätösprosessi Putki-Rex Oy:ssä etenee lyhyesti niin, että kun tilikausi on saatu päätettyä, avataan Sauma 14:ssa tilinpäätössuunnittelu- työkalu. Tilinpäätössuunnitteluun siirtyy tällöin koko tilikauden kirjanpito. Mikäli kirjanpitoon täytyy vielä jostain syystä tehdä muutoksia/korjauksia, tulee tilinpäätössuunnittelu avata uudelleen. Tämän jälkeen tehdään tilinpäätöstositteet, jotka kirjataan joulukuun viimeiselle päivälle tilinpäätössuunnitteluun. Tilinpäätös on valmis silloin, kun tuloslaskelma ja tase liitetietoineen sekä toimintakertomus on päivätty ja allekirjoitettu sekä tilinpäätöserittelyt laadittu, päivätty ja allekirjoitettu. Päiväykseksi merkitään todellinen allekirjoituspäivä. (Laine, S. 2014. Tilisanomat 6/4. Helsinki. S.50)

Yhteisössä ja säätiössä on valittava tilintarkastaja ja tehtävä tilintarkastus tilintarkastuslain, kirjanpitolain sekä kyseistä yhteisöä tai säätiötä koskevan lain mukaisesti. Tilintarkastus käsittää yhteisön tai säätiön tilikauden kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tarkastuksen. Työnsä päätteeksi tilintarkastaja antaa tilintarkastuskertomuksen (Työ- ja elinkeinoministeriö. 2014. Tilintarkastus). Putki-Rex Oy:n tilintarkastajana toimii KHT, JHTT Juha Tissari.

Tilintarkastusta seuraa tilinpäätöksen julkaiseminen. Ilmoitettavia tilinpäätösasiakirjoja ovat: tuloslaskelma ja tase, liitetiedot, toimintakertomus, tilintarkastuskertomus sekä hallituksen jäsenen tai toimitusjohtajan ilmoitus tilinpäätöksen vahvistamisen päivämäärästä ja yhtiön voittoa koskevasta yhtiökokouksen päätöksestä (Patentti- ja rekisterihallitus. 2014. Osakeyhtiön tilinpäätösilmoitus) Yritys on velvollinen ilmoittamaan usealle eri sidosryhmälle tilinpäätöstietonsa. Nykyään yhä useampi taho toivoo ensisijaisesti saavansa tiedot sähköisessä muodossa. Sähköisten ilmoitusten keruulla pyritään tehokkaampaan ja luetettavampaan tapaan vastaanottaa, tarkastella ja arkistoida tietoja.

Putki-Rex Oy:n tilikauden 2014 verottajan ilmoitukset tehtiin nyt ensimmäistä kertaa sähköisessä muodossa. Verottajan lisäksi tilikauden tiedot lähetettiin sähköisesti muun muassa Elinkeinoelämän keskusliittoon, Tilastokeskukseen ja vakuutusyhtiölle. Putki-Rex Oy on pyrkinytkin hyödyntämään Sauma 14:sta konekielisiä aineistoja ja siirtynyt sähköisten ilmoitusten jättöön vaiheittain. Käsittelen konekielisten aineistojen muodostamista ja palkanlaskennan vuodenvaihdetoiminta tarkemmin kappaleessa 6.3.8

6 Tilinpäätösprosessin eteneminen Sauma 14 ohjelmassa

Tässä kappaleessa kerron tarkemmin tilinpäätösprosessin etenemisestä Putki-Rex Oy:ssä. Tilinpäätös, kuten koko kirjanpito tehdään Sauma 14 ohjelmalla. Tilinpäätösprosessi alkaa siitä, kun tilikauden viimeinen kuukausi on saatu suljettua. Putki-Rex Oy:n kohdalla tämä tarkoittaa joulukuuta. Joulukuun osalta osto- ja myyntireskontra sekä palkat täsmäytetään kirjanpitoon. Tämän jälkeen myös pankkitili täsmäytetään tiliotteelta kirjanpidon tietoihin. Kun kaikki tarvittavat täsmäytykset on tehty, aloitetaan tilinpäätösosoitteiden tekeminen ja niiden kirjaaminen tilinpäätössuunnitteluun. Vasta kun tilintarkastaja on tarkastanut tilinpäätöksen ja antanut tilintarkastuskertomuksen, siirretään tiedot tilinpäätössuunnittelusta uudelle tilikaudelle. Siirron yhteydessä tilinpäätösviennit siirtyvät meneeltä tilikaudelta kuluvalle tilikaudelle.

Kuvio 3. Aloitusnäkömä Sauma 14

Yllä oleva kuva on Sauma 14:sta aloitusnäkömä, joka avautuu ainoastaan talouspäällikölle – ja sihteerille. Työnjohdolla ja muulla johdolla näkömä on suppeampi. Kuvassa on 16 erilaista työkalua, joista suurin osa on sidoksissa toiseen/toisiin työkaluihin. Kirjanpitäjä tarvitsee työssään työkaluja: myyntireskontra, ostoreskontra, kirjanpito, tilinpäätössuunnittelu, Saumabackup, Tuote, Jalkilaskenta, Kierrätys ja Viitemaksut. Tässä näkömässä ei ole nähtävissä palkanlaskenta työkalua, koska se avautuu eri tunnusten kautta.

6.1 Päivittäiset toiminnot

Kirjanpidon on oltava ajan tasalla. Siksi päivittäisillä toiminnoilla on tärkeä rooli koko tilinpäätösprosessissa. Päivittäisiin kirjanpidollisiin rutiineihin kuuluvat mm. ostolaskujen tiliöinti, myyntisaamisten seuranta, ja tapahtumien kirjaus tiliotteelta. Mikäli päivittäisiä toimintoja laiminlyö, voi helposti jotain unohtua kirjaamatta. Virheiden korjaaminen ja kirjausten lisäys jälkikäteen on usein työlästä ja aikaa vievää.

6.2 Kuukausittaiset toiminnot

Tilikauden aikana on tärkeää, että yrityksen kirjanpito on ajan tasalla, jotta yllättäviltä eriltä vältyttäisiin. Kuukausiraportoinnissa vertaillaan kuluneen kuukauden toteutuneita kuluja ja tuottoja edellisen vuoden vastaaviin lukuihin. Putki-Rex Oy:ssä on käytössä Sauma 14:sta saadun tuloslaskelman lisäksi oma, sisäinen tuloslaskelma. Laskelman tarkoituksena on havainnollistaa ja oikaista tulosta pitkin vuotta. Esimerkkeinä voidaan ottaa vakuutusyhtiöiden maksut ja poistot. Vakuutusmaksut maksetaan Putki-Rex Oy:ssä koko vuoden osalta yhdellä kertaa, tammikuussa. Tällöin tammikuun tulos ”vääristyy”, koska koko vuotta koskeva rasite kohdistuu yhdelle kuukaudelle. Poistot sen sijaan kohdistetaan kirjanpitoon koko vuoden osalta vasta joulukuulle, mutta sisäisessä tuloslaskelmassa poistoerät on arvioitu jokaiselle kuulle samansuuruisiksi.

Putki-Rex Oy:n liiketoiminnan kehittymistä on vaikeaa arvioida kovin pitkälle. Urakointiliikelle tyypillisesti, tulevat työt pystytään ennakoimaan vain noin puolen vuoden, vuoden päähän. Saadut urakat on kuitenkin budjetoitu jo tarjousvaiheessa. Sauma 14:sta urakalaskenta- työkalua apuna käyttäen, lasketaan kaikki tarjottavat kohteet. Jos urakka saadaan, siirretään tiedot jälkilaskentaan. Jälkilaskennan puolella seurataan kuukausittain budjetissa pysymistä. Näin pystytään nopeasti reagoimaan, jos havaitaan, että budjetti ollaan ylittämässä jollain osa-alueella.

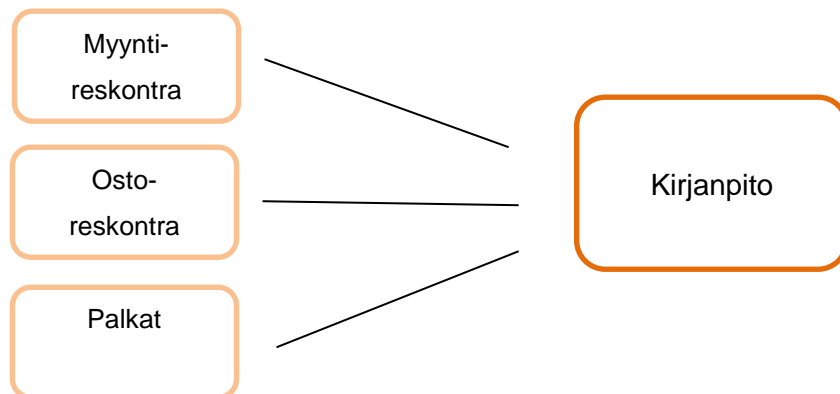
Kuukausittaisiin rutiineihin kuuluvat myös muun muassa kausiveroilmoittaminen, rakentamisilmoitusten lähettäminen ja jäsenmaksujen maksaminen. Kausiveroilmoituksilla ilmoitetaan palkanmaksu kuukautta seuraavana kuukauden 12. päivä mennessä ennakonpidätykset ja sotut sekä arvonnlisäverotiedot viimeistään kohdekuukautta toisena seuraavan kuukauden 12. päivä. (Kausiveroilmoituksen antaminen, verottaja)

Kuukausittainen arkistointi on myös ensisijaisen tärkeää. Liiketapahtumia kuvaava ja koskeva aineisto kootaan ja säilytetään. Kaikki tiedostot ja paperit, jotka syntyvät, kun asioidaan toisten yritysten, asiakkaiden, toimittajien, pankkien, vakuutusyhtiöiden ja viranomaisten kanssa ovat kirjanpitoaineistoa. Esimerkiksi kirjanpidon perusteella tehdyt viranomaisilmoitukset, eläkevakuutus- ja muille yhteisöille annetut ilmoitukset ja muut lainsä-

dännön perusteella annetut ilmoitukset ovat säilytettävää kirjanpitoaineistoa. (Taloushallintoliitto. 2015. Kirjanpidon ABC)

Putki-Rex Oy:ssä arkistoidaan tarvittavat, kuukausittaiset tiedot paperisesti mappeihin, sekä varmuuskopioin tietokoneelle. Tästä poiketen, ainoastaan ostolaskut arkistoidaan kokonaan sähköisesti. Kuukausittain laskut siirretään ostolaskujen kierrätyksestä tietokoneen arkistokansioon sekä muistitikulle. Tilikautena 2015 aloitetaan myös lähtevät myyntilaskut arkistoimaan ainoastaan sähköiseen muotoon.

Suomessa tilikauden tositteita ja muita mahdollisia liiketapahtumia varmentava kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt. Kirjanpitokirjat (mm. tasekirjat, tase-erittelyt, pääkirjat ja päiväkirjat sekä muut kirjanpitokirjat) ja käyttöaikaa koskevin merkinnöin varustettu tililuettelo on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä. Aineisto on säilytettävä järjestelmällisellä tavalla (Taloushallintoliitto. 2015. Kirjanpidon ABC)

Kuvio 4. Tietojen siirto kirjanpitoon

Myynti- ja ostoreskontra sekä palkat siirretään kuukausittain kirjanpitoon. Kirjanpidon puolella tarkastetaan ja täsmäytetään, että kaikki siirretty tieto on siirtynyt. Kirjanpidossa tulostetaan kuukausittaiset raportit, jotka annetaan johdon nähtäväksi ja arkistoidaan mappeihin säilöön.

6.2.1 Myyntireskontran sulkeminen

Kuukauden sulkeminen aloitetaan usein myyntireskontran sulkemisella. Sulkemisjärjestyksellä ei ole tässä kohtaa merkitystä, mutta käytännössä kohdekuun myyntilaskut saadaan yleisesti ottaen lähtemään aiemmin kuin viimeiset ostolaskut on saatu käsiteltyä. Myyntireskontrassa tulostetaan tiliote, josta tarkastetaan, että kohdekuun alkusaldo on sama kuin edellisen kuun loppusaldo. Tämän jälkeen myyntireskontrasta tulostetaan raportit: laskupäiväkirja, laskupäiväkirja yhteenveto, suorituspäiväkirja, suorituspäiväkirja

yhteenveto sekä vientiluettelo. Tämän jälkeen päästään tarkastamaan, että tiliotteen kohta ”uudet laskut” täsmää laskupäiväkirjan loppusaldoon ja kohta ”suoritukset” suorituspäiväkirjan loppusaldoon. Kun tiliotteelta nähtävään alkusaldoon lisätään uudet laskut ja näistä vähennetään suoritukset, saadaan loppusaldo.

Kun täsmäytykset on tehty ja raportit on tulostettu mappiin arkistoitavaksi, muodostetaan kohdekuusta kirjanpitoaineisto. Aineiston muodostuttua, tulostetaan yhteenveto siirrettävistä tiedoista. Tämän jälkeen aineisto siirretään kirjanpitoon. Kirjanpidossa tulostetaan muistiotositteet ML (myyntilaskut) ja MS (myyntisuoritukset). Lopuksi tarkastetaan, että kirjanpitoaineiston loppusaldo on saman verran kuin muistiotositteet ML ja MS yhteensä.

6.2.2 Ostoreskontran sulkeminen

Ostoreskontran sulkeminen alkaa sillä, että ostolaskujen sähköisestä kierrätyksestä siirretään kaikki kohdekuun laskut ostoreskontraan. Mikäli ostoreskontraan jää vielä roikku- maan kohdekuun laskuja (esimerkiksi hyvityslaskuja odottamaan), täytyy kyseisten laskujen laskupäivää muuttaa seuraavalle kuulle. Kun kaikki laskut on saatu siirrettyä reskontraan, täsmäytetään kohdekuun alkusaldo edellisen kuun loppusaldoon. Summien tulee täsmätä keskenään. Sauma 14 ohjelmassa tulostetaan raportti ”Tiliote”.

Alkusaldoon lisätään kohdekuulle kirjatut uudet laskut. Tästä summasta vähennetään kohdekuulle kohdistuneet suoritukset. Näin saadaan uusi loppusaldo, joka taas täsmäytetään seuraavan kuun alkusaldoon. Usein miten virheet edellisen kuun loppusaldon ja kohdekuun alkusaldon välillä johtuvat siitä, että edelliselle kuulle on kirjattu uusia ostolaskuja vielä sen jälkeen kun kyseessä oleva kuu on jo suljettu. Mahdolliset virheet tulee korjata ja saldot täytyy täsmäyttää uudelleen. Toisinaan laskuja joudutaan kirjaamaan seuraavalle kuulle, mikäli laskuja saapuu vielä sen jälkeen kun edellinen kuu on jo suljettu. Tällä ei ole suurtakaan merkitystä kuukausien välillä, mutta tilinpäätöksen yhteydessä laskut tulee saada kohdistettu oikeille vuosille.

Ostoreskontrasta tulostetaan tiliotteen lisäksi myös laskupäiväkirja, laskupäiväkirja yhteenveto, maksupäiväkirja, maksupäiväkirja yhteenveto sekä ostoreskontran vientiluettelo. Ostoreskontran tiliotteelta tarkastetaan vielä, että uudet laskut ja maksusuoritukset täsmäävät. Kun kaikki tarvittavat täsmäytykset on tehty, siirretään ostoreskontra kohdekuulta kirjanpitoon. Kun ohjelma on muodostanut kirjanpitoaineiston siirrettävistä tiedoista, tulostetaan kyseinen yhteenveto ulos. Tämän jälkeen aineisto siirretään kirjanpitoon. Kirjanpidossa tulostetaan vielä muistiotositteet OL (ostolaskut) ja OM (ostomaksut). Muistiotositteet OL:ssa näkyy kootusti kohdekuun ostolaskut ja muistiotositteessa maksut. Muistiotositteiden loppusaldot täsmäytetään vielä kirjanpitoaineistosta muodostuneeseen tositteseen,

jotta voidaan varmistua siitä, että kaikki tiedot ovat siirtyneet. Kirjanpitoaineistosta muodostunut saldo pitäisi olla saman verran kuin muistiotositteet OL ja OM yhteensä.

6.2.3 Palkat

Palkat voidaan siirtää kirjanpitoon joko vaiheittain tai kaikki kerralla. Jokainen palkka-ajo voidaan siirtää erikseen kirjanpitoon, mutta itselleni on muodostunut tapa siirtää palkka-ajot kerran kuussa. Palkat voidaan siirtää kirjanpitoon siinä vaiheessa, kun kohdekuun viimeiset palkat on maksettu. Putki-Rex Oy:ssä on kahdenlaisia palkansaajia, kuukausipalkkaisia (toimihenkilöt) ja tuntipalkkaisia (asentajat). Toimihenkilöille maksetaan palkka kerran kuussa, asentajille jokaisen parillisen viikon perjantaina.

Kun palkat on syötetty ohjelmaan ja ne on tarkastettu, tulostetaan palkkojen raporteista: kirjanpityhteenveto, toistuvasuoritusten tapahtumaluettelo, toistuvasuoritusten yhteenve-to, työnantajasuoritusten tiedot, palkkalista, vähennyslista, jäsenmaksujen tilityslista ja palkkalaskelmat. Tämän jälkeen muodostetaan palkka-ajo ja varmistetaan, että maksutiedoston loppusaldo on sama kuin kirjanpityhteenvedon pankkitilin saldo. Kun palkka-ajo on muodostettu, se lähetetään maksuohjelman kautta pankkiin maksuun.

Kun kaikki kohdekuun palkat on maksettu, siirretään maksutiedostot kirjanpitoon. Kirjanpidossa tulostetaan jokaisesta palkka-ajosta erikseen muistiotosite PP (palkat). Muistiotositteet PP kohdistetaan oikeille palkka-ajoille ja tarkastetaan, että kaikki kirjanpityhteenvedot täsmäävät muistiotositteisiin.

6.2.4 Kuukauden sulkeminen

Kun reskontrat ja palkat on siirretty kirjanpitoon, kirjataan vielä verotiliotteen tapahtumat sekä sisäiset hallinto-, logistiikka- sekä toimitusjohtajan palkkiojaksotukset. Jaksotuksilla vältetään koko vuotta koskevien kulujen kohdistaminen yhdelle kuulle. Tämän jälkeen tulostetaan alv-laskelma ja tarkastetaan, että tilitettävä/saatava arvonnäkövero on oikein. Kun summa täsmää, tulostetaan laskelma ulos, kausiveroilmoituksen tekemistä varten. Tämän jälkeen tulostetaan loput raportit: tuloslaskelma, tase, pääkirja, päiväkirja ja vientiluettelo tileittäin.

Taseesta tarkastetaan, että myyntisaamiset ja ostovelat täsmäävät reskontrasta saatuihin lukuihin. Tarkastetaan myös, että tilikauden voitto/tappio on sama kuin tuloslaskelmalla. Lisäksi katsotaan tiliotteelta kuun viimeisen päivän saldo. Tämän saldon kuuluu täsmätä taseen pankkitiliin. Mikäli eroja löytyy, verrataan kohdekuun pääkirjaa tiliotteeseen. Mahdollisen virheen löydyttyä, se korjataan ja otetaan tulosteet uudestaan ulos. Vientilue-
tlossa näkyy jokainen kuukaudelle kohdistettu tapahtuma.

Kun kuukausi on saatu suljettua ja tarkastettua, annetaan Sauma 14:sta tulostettu tuloslaskelma ja tase toimitusjohtajalle nähtäväksi. Tämän lisäksi joka kuusta tehdään erillinen sisäinen tuloslaskelma Excelissä. Sisäinen tuloslaskelma lähetetään emoyhtiö Tera Oy:n johtoon sekä talouspäällikölle. Sisäisen tuloslaskelman avulla pyritään hahmottamaan ”todellista” liikevoittoa.

6.3 Tilikauden vaihtaminen

Tässä luvussa kerron yksityiskohtaisemmin, miten Putki-Rex Oy:n tilinpäätöksen tekeminen etenee. Tilinpäätös alkaa konkreettisesti heti sen jälkeen, kun tilikausi on saatu päätettyä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että joulukuu on saatu suljettua. Tilikauden kirjanpidosta otetaan varmistukset Saumabackupissa. Tämä työvaihe on erityisen tärkeä sen takia, että jos tietokoneeseen tulee jokin vika tai itse tekee virheen, kuten poistaa tarvittavia tietoja, saadaan tilikauden tiedot kaivettua esiin ja palautettua.

Kuvio 5. Tilikauden tietojen varmistukset Saumabackup:ssa

Varmistukset tallentuvat tietokoneelle, johon myös palveluntarjoaja pääsee tarpeen tullen käsiksi. Varmennusten jälkeen siirrytään Sauma Tpsuunnitteluun, jossa tilinpäätössuunnittelu aloitetaan. Kun tilinpäätössuunnittelu aloitetaan, ohjelma automaattisesti:

- tyhjentää aikaisemmat tilinpäätössaldot – ja tositteet (2013)
- vaihtaa tilikauden varsinaisen kirjanpidon puolelle, jolloin uudelle tilikaudelle (2015) voidaan alkaa tallentamaan tositteita
- siirtää taseen tilien saldot uudelle tilikaudelle alkusaldoiksi
- siirtää päättyvän tilikauden (2014) toteutuneet edellisen tilikauden vertailutiedoiksi

6.4 Tilinpäätöstositteet

Kun tilinpäätössuunnittelu on avattu, aloitetaan tilinpäätöstositteiden tekeminen ja niiden kirjaaminen. Tilinpäätösviennit kirjataan tilinpäätössuunnitteluun ja uuden tilikauden viennit varsinaiseen kirjanpitoon. Putki-Rex Oy:ssä tilinpäätöstositteita tehtiin tilikaudelta 2014 yhteensä kahdeksan. Tilinpäätöstositteet tehdään joka vuosi samassa järjestyksessä, jos mahdollista. Näin pysytään helpommin kartalla mitä on jo tehty ja mitä täytyy vielä tehdä. Seuraavissa kappaleissa selvennän tarkemmin millaisia tilinpäätösvientejä tilikaudelta

2014 tehtiin. Toimeksiantajan pyynnöstä tilinpäätöstitteiden läpikäynnissä ei ole käytetty todellisia, toteutuneita summia.

6.4.1 Tilinpäätöstitte 1: Valmiusaste

Tilinpäätöksen ensimmäinen titte käsittelee valmiusastetta. Työmaat käynnistyvät ja päättyvät usein kesken tilikauden, jonka vuoksi tilinpäätöstitteellä 1 jaksotetaan toteutuneita tuottoja ja kuluja oikeille tilikausille. Maksueriä laskutetaan usein etupainotteisesti, jolloin kaikki kyseiseen maksuerään liittyvät kulut eivät ole vielä välttämättä kirjautuneet samalle kaudelle. Valmiusasteen laskemisessa hyödynnetään budjettiseurantaa, josta saadaan työmaihin kohdistuneet todelliset tuotot ja kulut. Valmiusasteen laskemisessa käytetään seuraavanlaista kaavaa:

1. Sovittu urakkasumma kerrotaan toteutuneiden kulujen suhteella budjetoituihin kuluihin.
Esim. Sovittu urakkasumma on 500 000,00 €, budjetoidut kulut (palkat, materiaalit ja alihankinnat) 440 000,00 €, toteutuneet tuotot (laskutetut maksuerät) 300 000,00 € ja toteutuneet kulut 250 000,00 €. Ensimmäiseksi lasketaan, kuinka paljon toteutuneet kulut ovat budjetoidusta, eli:
$$250\,000 / 440\,000 = 56,82\,\%.$$
Tämän jälkeen lasketaan, kuinka paljon toteutuneen laskutuksen kuuluisi olla, jotta se kulkisi samassa suhteessa maksettujen laskujen kanssa. Joten: $500\,000,00 \times 56,82\% = 284\,090,91$
2. Valmiusasteen mukaisesta tuotosta vähennetään toteutuneet kulut.
$$284\,090,91 - 250\,000,00 = 34\,090,91$$
3. Viimeiseksi lasketaan toteutuneesta katteesta 50 000,00 € (300 000,00 – 250 000,00) vähennetään valmiusasteen mukainen kate, eli:
$$50\,000,00 - 34\,090,91 = 15\,909,09\,€$$

Esimerkitapauksessa summa 15 909,09 kohdistuisi muutoin edelliselle tilikaudelle, mutta tilinpäätöksessä kyseinen summa siirretään seuraavalle tilikaudelle, ikään kuin kohdistu-
maan tuleville kuluille. Esimerkitapauksen mukaisesti lasketaan kaikista tilikauden vaih-
don aikana, keskeneräisistä työmaista valmiusasteen mukainen summa. Kokonaissumma
siirtyy urakkaennakkona seuraavalle tilikaudelle. Uudella tilikaudella summa puretaan
urakkaennakkoista myyntitilille.

6.4.2 Tilinpäätöstitte 2: TyEL-maksu

Tilinpäätöksen toisessa titteessä kirjataan työnantajan TyEL-maksu vastaamaan vakuu-
tusyhtiön maksulaskelmaa. Putki-Rex Oy:ssä ennakoidaan päättyvän tilikauden lopussa
seuraavan tilikauden palkkamenot. Ennakoitu palkkasumma ilmoitetaan työeläkevakuu-

tusyhtiöön. Vakuutusyhtiö lähettää koko vuotta koskevan laskun, joka maksetaan heti tammikuussa. Usein palkkamenot pystytään arvioimaan melko tarkasti seuraavalle vuodelle, mutta jos yritys palkkaa uusia työntekijöitä tai vanhoja lähtee pois, eikä uusia tule tilalle, voi arvio heittää pahastikin toteutuneista. Tilinpäätösite 2:ssa verrataan maksettua summaa todelliseen. Mikäli ennakoon maksettu summa on suurempi, kuin toteutunut, kirjataan erotus siirtosaamisiin. Jos taas ennakkomaksu on ollut pienempi, kuin toteutunut, siirretään erotus siirtovelkoihin.

6.4.3 Tilinpäätösite 3: Lakisääteiset vakuutukset

Tilinpäätösiteillä 3 korjataan lakisääteisten vakuutusten maksettua maksuja toteutuneiden palkkojen mukaisiksi. Tositteiden 3 periaate on sama kuin TyEL-maksuissa, eli maksettua maksuja verrataan toteutuneisiin maksuihin. Työnantajalle pakollisia vakuutuksia ovat tapaturmavakuutus, ryhmähenkivakuutus sekä työttömyysvakuutus. Edellisen tilikauden lopussa arvioituja palkkamenoja verrataan toteutuneisiin. Vakuutusyhtiöillä on käytössään omat vakuutusmaksuprosenttinsa. Prosenttien suuruuteen vaikuttaa mm. riskiryhmä, toteutuneet tapaturmat jne. Putki-Rex Oy:ssä pyritään arvioimaan seuraavan tilikauden palkat aina hieman ylöspäin. Näin säästytään lisämaksuilta ja voidaan kirjata maksettujen maksujen ja toteutuneiden maksujen erotus siirtosaamisiin.

6.4.4 Tilinpäätösite 4: Poistot

Kun yritys tekee suurempia investointeja, on usein tarkoituksen mukaista, että investoinneista voidaan hyötyä useamman vuoden ajan. Tällöin ostoa ei viedä kokonaan ostohetken tilikauden kuluksi, vaan se kirjataan taseen pysyviin vastaaviin. Investoinneista tehdään joka vuosi suunnitelman mukaiset poistot. Poisto määräytyy sen mukaan, että se vasta hyödykkeen taloudellista kulumista. Putki-Rex Oy:n toimistotiloissa sattui kesän 2014 lopulla vesivahinko. Vesivahingon myötä toimisto remontoitiin ja vanhojen toimistokalusteiden tilalle ostettiin uudet. Koneet ja kalusto tilille kirjataan vain ne kalusteet, joiden arvioidaan olevan pitkäikäisiä. Myöskään pieniä, alle tuhannen euron työkaluja tai kalusteita ei ole tarkoitus kirjata taseeseen.

Poistoja on mahdollista tehdä tasapoistoina tai menojäännöspoistoina. Putki-Rex Oy:ssä poistot tehdään menojäännöspoistona. Menojäännöspoistossa lasketaan poiston määrä 25 %:lla hankintamenon jäljellä olevasta arvosta, menojäännöksestä. Kuvitellaan, että koneet ja kalusto tilin saldon ennen poistoa 31.12.2014 on yhteensä 10.000,00 €. Tällöin poistettava summa on 2 500,00 € (10 000,00 € x 25 %). Menojäännökseksi poiston jälkeen jää 31.12.2014 siis yhteensä 7 500,00 €. Poistettava summa 2 500, 00 € kirjataan per poistot an koneet ja kalusto.

6.4.5 Tilinpäätöstitteet 5 ja 6: Lomapalkkavarausten muutos

Tilikauden aikana työntekijöille kertyy lomapäiviä. Lomia pidetään kesken tilikauden ja pitkin vuotta. Lomanmääräytymisvuosi on määritelty vuosilomalaissa ja se on lomakautta edeltävän vuoden pituinen aika 1.4-31.3. Koska kaikkia tilikauden aikana ansaittuja lomia ei pidetä pois tilikauden aikana, joudutaan myös lomapalkat jaksottamaan oikeille tilikauksille. Tilinpäätöstitte 5 käsittelee asentajien lomapalkkoja ja titte 6 toimihenkilöiden lomapalkkoja.

Lomapalkkavarausten muutosta varten Sauma 14:sta tulostetaan raportti lomavarauslista. Listaan tulostuu työntekijän nimi sekä uuden lomavuoden (1.4.2014-31.12.2014) kertymät, että vanhan lomavuoden (1.4.2013-31.3.2014) pitämättömät lomat. Vanhan lomavuoden kertymät tarkoittavat käytännössä tilinpäätöshetkellä pitämättömiä talvilomia.

PUTKI-REX OY				
MUISTIOTOSITE KIRJANPITOON				
LOMAPALKKAVARAUSTEN MUUTOS				
				Asentaja X
Pitämättömät lomat				4 000,00
Lomaraha	50 %			2 000,00
				6 000,00
Sosiaalikulut	30 %			1 800,00
Lomapalkkavaraus 31.12.2014				7 800,00
Lomapalkkavaraus 31.12.2013				7 000,00
			lisättävää	800,00

Kuvio 6. Lomapalkkavarausten muutos

Lomapalkkavarausten muutosta havainnollistava kuva kertoo, että Asentaja X:lle on kertynyt pitämättömiä lomapalkkoja 31.12.2014 yhteensä 4 000,00 euroa. Lomapalkkaan lisätään lomaraha, jolloin kokonaissummaksi saadaan yhteensä 6 000,00 euroa. Kun lomapalkkaan ja lomarahaan lisätään vielä laskennalliset sosiaalikulut 1 800,00 (6 000,00 € x 30 %), saadaan lopulliseksi summaksi 7 800,00. Tästä summasta vähennetään edellisvuoden lomapalkkavaraus, jolloin lomapalkkavelkaa syntyy 800,00. Kappaleessa 6.4.8 kerron lisää palkanlaskennan vuodenvaihdetoiminnoista.

6.4.6 Tilinpäätöstitote 7: Toimitusjohtajan palkkio

Mikäli tilikautena on tehty voittoa, maksetaan toimitusjohtajalle vuosipalkkio. Koska palkkiota ei ole mahdollista maksaa enää vanhalla tilikaudella, kohdistetaan se rasittamaan vanhaa eli oikeaa tilikautta, mutta maksetaan vasta seuraavana tilikautena. Toimitusjohtajan palkkion suuruuden päättää hallitus. Oletetaan, että vuosipalkkio on 50 000,00 € ja laskennallinen sotu 30 % tästä, eli 15 000,00 €. Tällöin tilinpäätöstitoteella 7 kirjataan per toimihenkilöiden palkat 50 000, per toimihenkilöiden sotu 15 000, an siirtovelat 65 000.

6.4.7 Tilinpäätöstitote 8: Konserniavustus ja tuloverot

Putki-Rex Oy:n hallitus pitää kokouksen joka tilikauden lopulla. Kokouksessa päätetään emoyhtiö Tera Oy:lle jaettavan konserniavustuksen suuruus. Konserniavustus jaksetaan päättyvälle tilikaudelle (2014) ja se maksetaan pois uuden tilikauden (2015) alussa. Lopuksi lasketaan tilikauden tulovero.

PUTKI-REX OY			
TILINPÄÄTÖS 2014			
VEROLASKELMA			
Kirjanpidon tulos ennen veroja ja tp-siirtoja			70 000,00
LISÄTÄÄN:			
	Edustuskulut 100%:		5 000,00
VÄHENNETÄÄN:			
	Konserniavustus		-50 000,00
Tilikauden EVL tulos			25 000,00
Tulovero 20%			-5 000,00
Maksetut ennakkoerot			-6 000,00
Kirjaus: an	Tuloverot (7010)		-1 000,00
an	Tuloverosaaminen (1840)		1 000,00

Kuvio 7. Esimerkki tuloverolaskelmasta

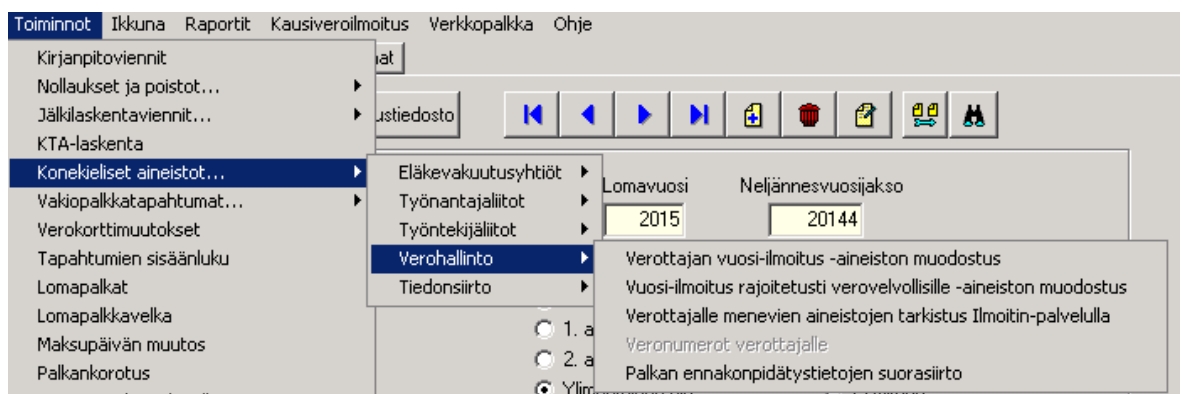
Kirjanpidon tulokseen ennen veroja ja tilinpäätössiiroja lisätään edustuskulut. Edustuskulut olivat tilikaudella 2014 kokonaan vähennyskelvottomia. Vielä tilikaudella 2013 edustusmenoista vain puolet olivat vähennyskelvottomia. Kun nämä kaksi summaa lasketaan yhteen ja niistä vähennetään sovittu konserniavustus, saadaan tilikauden elinkeinoverolain mukainen tulos. Tuloksesta lasketaan tuloveroprosentin mukainen summa, joka tar-

koittaa verovuodelta tilitettävää summa. Verottaja ilmoittaa joka vuosi uuden tuloveroprosentin. Verovuonna 2014 prosentti oli 24,5. Kun tästä summasta vähennetään maksetut ennakkoverot, saadaan tuloksesi lopullinen, tilitettävä summa. Jos ennakkoveromaksut ovat olleet suuremmat, kuin laskettu tuloverovelka, kirjataan tilipäättösisitteella tuloverosaamista. Jos taas ennakkoveroja on maksettu vähemmän, mitä todellinen tulovero on, kirjataan tilinpäättösvientinä tuloverovelkaa.

6.4.8 Palkanlaskenta – vuodenvaihdetoiminnot

Tilikauden päättämisen yhteydessä, täytyy myös Sauma 14:sta palkanlaskennan puolella tehdä toimintoja. Palkkojen vuodenvaihdetoiminnot tehdään vanhan tilikauden viimeisen palkka-ajon jälkeen, mutta kuitenkin ennen uuden tilikauden ensimmäistä palkka-ajoa. Palkkaohjelmassa tehdään konekieliset aineistot verottajalle ja vakuutusyhtiöille. Työttömyysvakuutusrahastolle täytetään heidän lähettämä palkkasummailmoitus, EK:lle täytetään lomake internetissä ja jäsenmaksuilmoitus tilikauden viimeiseltä neljännekseltä lähetetään postitse. Sauma 14:ssa on mahdollista muodostaa konekielisiä aineistoja, jotka lähetetään suoraan internetissä. Vuodenvaihteessa myös palkkaraportit arkistoidaan mappeihin.

1. Tämän jälkeen tulostetaan ja tarkastetaan palkkakortit jokaisesta työntekijästä
2. Ohjelmaan kirjataan mahdolliset, tilikauden aikana kertyneet sotumaksuvähennykset
3. Tämän jälkeen muodostetaan aineisto verottajalle: Toiminnot- konekieliset aineistot- verohallinto- verottajan vuosi-ilmoitus aineiston muodostus

Kuvio 8. Konekielisen aineiston muodostus

4. Tulostetaan raportti V05 Vuosi-ilmoituksen saajakohtainen erittely. Täsmäytetään raportti V05 palkkakortteihin. Jos virheitä havaitaan, tehdään korjaukset kumulatiiv-

visiin tietoihin. Tämän jälkeen ilmoituksen antopäivä nollataan ja aineisto muodostetaan uudestaan.

5. Muodostetaan raporteista TyEL-erittely, todistus maksetuista palkoista, tapaturmavakuutuksen palkkailmoitus ja vuosi-ilmoitusyhteenvedo pdf:t ja tallennetaan ne sekä omalle tietokoneelle, että muistitikulle. Täsmäytetään raporttien loppusummat palkkakortteihin
6. Muodostetaan konekielinen aineisto työeläkevakuutusyhtiöön samalla periaatteella kuin verottajan aineisto. Toiminnot- Konekieliset aineistot- Eläkevakuutusyhtiöt- TyEL aineistojen muodostus vakuutusyhtiöille
7. Tämän jälkeen tehdään varmistukset Saumabackupissa. Varmistus tallennetaan samaan kansioon, kuin raportitkin
8. Vasta varmistusten oton jälkeen tehdään kalenterivuoden nollaus. Toiminnot- Nollaukset ja poistot- Kalenterivuosi
9. Viimeiseksi tarkastetaan kumulatiiviset tiedot, kalenterivuosi ja lomavuosi

Palkanlaskennan vuodenvaihdetoimintojen yhteydessä on hyvä myös käydä läpi työntekijätiedot ajan tasalle. Lopettaneiden työntekijöiden aktiivisuuskoodi muutetaan 9:ksi. Ennen uuden tilikauden ensimmäisiä palkkoja, täytyy ohjelmaan päivittää uudet eläke- ja vakuutusmaksuprosentit sekä verottajan ilmoittamat ateria-, kilometri- ja matkakulukorvaukset.

6.5 Tilinpäätöksen loppuun saattaminen

Kun kaikki tarvittavat tilinpäätösviennit on kirjattu tilinpäätössuunnitteluun, tulostetaan kaikki samat raportit, kuin kuukauden sulkemisen yhteydessä (ks. 6.2.4). Samalla raporteista otetaan PDF:t ja ne tallennetaan sekä tietokoneelle, että muistitikulle. Kun tilinpäätös on tehty, kokoontuu hallitus allekirjoittamaan sen. Allekirjoitus tehdään tasekirjaan viimeisen tilinpäätökseen kuuluvan merkinnän jälkeen.

Kun tilinpäätös on kokonaan valmis, tarvittavat tilinpäätöstulosteet tulostettu ja varmuuskopio otettu tilinpäätöstilanteesta, lopetetaan tilinpäätössuunnittelu. Toiminnot- Lopeta- Tilinpäätös. Nyt tilinpäätös on lopetettu, jolloin

- tilinpäätöksen taseen tilien saldot korvaantuvat varsinaisen kirjanpidon alkusaldoiksi ja tilinpäätössaldoiksi
- tilinpäätöksen tuloslaskelma- tilien saldot korvaantuvat varsinaisen kirjanpidon puolella edellisen tilikauden saldoilla ja tilinpäätössaldoilla
- varmistaa lopetushetken kirjanpidon ja tilinpäätössuunnittelun tiedostot
- tekee tilikauden tuloksesta yksipuolisen viennin uudelle tilikaudelle

Kun tilinpäätössuunnittelu on lopetettu, on tilikausi saatu päätökseen Sauma 14:ssa. Tämän jälkeen tulostetaan uuden tilikauden kirjanpidon puolelta päivä-, pääkirja, tase, tuloslaskelma ja vientiluettelo. Tilinpäätöksen lopetuksen seurauksena avaava tase on muuttunut tilinpäätös- suunnittelussa tehdyillä vienneillä.

7 Pohdinta

Opinnäytetyön kirjoitusprosessi kesti minulla kaiken kaikkiaan lähes kolme vuotta. Aloitin produktin tekemisen heti työharjoittelun päätyttyä. Opinnäytetyön kirjoittamisen alkuun saaminen tuntui alkuun raskaalta prosessilta, koska samaan aikaan oli opeteltava myös työelämässä paljon uusia asioita. Alun takkuisuuden jälkeen päätin ryhtyä toimeen ja saattaa opinnäytetyön loppuun. Jälkikäteen ajateltuna tiedonkeruu ja opinnäytetyön kirjoittaminen osoittautuivatkin todella mielekkäiksi. Suurimpana motivoijana koin valmistuvan työn todellisen hyödyn. Produktin kirjoittaminen oli aika ajoin haastavaa, mutta samalla myös todella palkitsevaa. Lähteitä oli helppo löytää teoriaosuuksiin, mutta haastavaa oli muun muassa aiheen rajaaminen ja siinä pysyminen.

Opinnäytetyön tavoitteena oli luoda produktille luonteen omainen opas tilinpäätösprosessista Putki-Rex Oy:ssä. Oppaan todellinen hyöty ja käytettävyys saadaan selville vasta seuraavan tilinpäätöksen yhteydessä, jolloin voidaan tarkastella, onko kaikki tarvittava tieto muistettu ja osattu kirjoittaa ylös. Tässä vaiheessa voidaan kuitenkin jo todeta, että opas tulee palvelemaan joko sellaisenaan tai mahdollisten muokkausten ja/tai lisäysten jälkeen talousihmisten työtä vuoden vaihteessa.

Koen oppineeni paljon opinnäytetyöstäni. Opinnäytetyötä kirjoittaessa tuli kerrattua jo entuudestaan tuttuja aiheita, mutta samalla opittua myös uutta. Haasteellisinta oli muistaa mitä kaikkea ja missä järjestyksessä Sauma 14:sta asioita tehdään. Juuri tähän ongelmaan opas tulee varmasti olemaan omiaan. Tulevaisuudessa on hyvä kerrata asiat opinnäytetyöstä, jo ennen tilinpäätöksen aloittamista.

Lähteet

Ahola, K., Koivikko, A., Rätty, P., Tuominen, O. 2001. Tilinpäätös ja yritysverotus. 1.-2. painos. WSOY. Porvoo.

Korkeamäki, A-M. 2008. Tilintarkastuksen perusteet. WSOY Oppimateriaalit. Helsinki. S.46, 96

Prosessi, prosessiorganisaatio ja prosessin ohjaus. Luettavissa:
<http://www.kotiposti.net/tuurala/prosessit.htm>. Luettu 9.4.2015

Prosessien kuvaaminen. Luettavissa:
<http://docs.jhs-suositukset.fi/jhs-suositukset/JHS152/JHS152.html>. Luettu 9.4.2015

Tilinpäätäjän tietopaketti.
Laine, S. 2014. Tilisanomat 6/4. Helsinki. S.50

Tilintarkastus. Luettavissa:
<http://www.tem.fi/tilintarkastus>. Luettu 12.5.2015

Osakeyhtiön tilinpäätösilmoitus. Luettavissa:
<https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/tilinpaatos/oy.html>. Luettu 12.5.2015

Kausiveroilmoituksen antaminen. Luettavissa:
http://vero.fi/fi-FI/Yritys_ ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ ja_osuuskunta/Kausiveroilmoitus.
Luettu 22.3.2015

Kirjanpidon ABC. Luettavissa:
http://www.taloushallintoliitto.fi/tilitoimistot/kirjanpidon_abc/. Luettu 12.5.2015

Arkistointi. Luettavissa:
<http://m.taloushallintoliitto.fi/w/kirjanpidon-abc/arkistointi>. Luettu 22.3.2015

Leppiniemi, J., 2012. KILAn ratkaisut ja kirjanpitolaki käytännössä. E-aineisto

Leppiniemi, J., 2012. Pieni kirjanpitovelvollinen: kirjanpito ja tilinpäätös. E-aineisto

Vuosiloma. Luettavissa:

<http://www.tyosuojelu.fi/fi/loma>. Luettu 12.5.2015

Kirjanpitolaki. Luettavissa:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336#L3P8>. Luettu 22.3.2015

Niskanen, J., Niskanen, M., 2004., Tilinpäätösanalyysi. Edita Prima Oy. Helsinki. S. 28

Tomperi, S., 2010. Käytännön kirjanpito. Edita Prima Oy. Helsinki. S. 154, 167

Ylikorkala, H., Lundqvist, H., 2015. Kirjanpitolain uudistuksen vaikutukset Suomalaisten pienyritysten tilinpäätökseen. Amk-opinnäytetyö. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu. Luettavissa:

http://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/91524/Lundqvist_Heidi_Ylikorkala_Heidi.pdf?sequence=1.

Luettu 11.5.2015

Laitila, M., 2012. Tilinpäätösanalyysi Yritys X Oy. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu. Luettavissa:

http://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/44137/Tilinpaaatosanalyysi_yritys_X_Oy.pdf?sequence=1

Luettu 11.5.2015

Osakeyhtiölaki. Luettavissa:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060624>

Liitteet

Liite 1. Putki-Rex Oy:n tilikartta, tuloslaskelma

LIIKEVAIHTO

3010	Urakkamyynä 24%
3011	Urakan lisätyömyynä 24%
3012	Remonttimyynä 24%
3014	Tarvikemyynä 24%
3020	Rakentamispalvelun myynä, urakka
3021	Rakentamispalvelun myynä, urakanlisätyöt
3022	Rakentamispalvelun myynä, remontti
3030	Sisäinen myynä 24%
3031	Sisäinen myynä, rakentamispalvelu
3040	Myynä 0% kotimaa
3041	Myynä 0% EU
3100	Myynnin oikaisuerät, alennukset 24%
3110	Myynnin oikaisuerät, muut 24%
3120	Myynnin oikaisu 0%
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	
4060	Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos
Valmistus omana käyttöön	
4061	Valmistus omana käyttöön
Liiketoiminnan muut tuotot	
3200	Saadut tuet ja avustukset 0%
3210	Saadut korvaukset 0%
3220	Saadut korvaukset 24%
3230	Vuokratuotot 0%
3231	Vuokratuotot 24%
3232	Vuokratuotot TVL
3240	Käyttöomaisuuden myyntivoitot 0%
3241	Käyttöomaisuuden myyntivoitot 24%
3242	Käyttöomaisuuden myyntivoitot TVL
3250	Sisäiset hallintotuotot 0%
3251	Sisäiset hallintotuotot 24%
3260	Muut liiketoiminnan tuotot 0%
3261	Muut liiketoiminnan tuotot 24%
3262	Muut liiketoiminnan tuotot TVL
Materiaalit ja palvelut	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
Ostot tilikauden aikana	
4000	Ostot 0%
4018	Ostot 24%
4020	Ostot EU tavara
4021	Ostot ei-EU tavara
4030	Sisäiset ostot 24%
4040	Saadut alennukset 0% (neg.)
4041	Saadut alennukset 24% (neg.)
4050	Ostoraudit 0%
4051	Ostoraudit 24%
4070	Autokulut, polttoaine 24%
4071	Autokulut, huolto ja korjaus 24%
4072	Autokulut, Taksi 10%
4073	Autokulut, 0%

	4074	Autokulut pysäköinti, 24%
	4080	Käyttötyökalut 0%
	4081	Käyttötyökalut 24%
	4090	Työvaatteet/Turvavarusteet hlöstö 24%
	4095	IT laitteet 24%
Varastojen muutos		
	4062	Tavaravarastojen muutos
Ulkopuoliset palvelut		
	4031	Sisäiset ostot, rakentamispalvelu
	4100	Ostetut palvelut, muut 0%
	4101	Ostetut palvelut, muut 24%
	4102	Ostetut palvelut, EU
	4105	Ostetut rakentamispalvelut, muut
	4110	Sähkö urakat 24%
	4115	Sähkö urakat, rakentamispalvelu
	4116	Eristys urakat, rakentamispalvelu
	4117	Ilmanvaihto urakat, rakentamispalvelu
	4120	Vuokratyövoima 24%
	4125	Vuokratyövoima rakentamispalvelu
	4130	Rakennusjätepalvelut 24%
	4135	IT palvelu ja käyttö 24%
	4140	Työmaakopiointi 24%
	4150	Valvonta ja luvat 0%
	4155	Valvonta ja luvat 24%
	4160	Työsuojelu 0%
	4165	Työsuojelu 24%
	4170	Työmaakokoukset 14%
	4172	Työmaakokoukset 24%
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot		
	4200	Työpalkat, asentajat
	4205	Lomapalkat, asentajat
	4206	Lomapalkkavarauksen muutos, asent.
	4210	Sairauspalkat, asentajat
	4215	Lisät, korvaukset asentajat
	4220	Työpalkat, toimih
	4223	Luontoisedut, toimih
	4224	Luontoisedut,vastakirjaus (neg)
	4225	Lomapalkat, toimih
	4226	Lomapalkkavarauksen muutos, toimih.
	4230	Sairauspalkat, toimih
	4235	Lisät, korvaukset toimih.
Henkilösivukulut		
Eläkekulut		
	4300	Eläkevak.kust, asent
	4305	Eläkevak.pidätys, asent.
	4310	Eläkevak.kust, toimih.
	4315	Eläkevak.pidätys, toimih.
	4320	Eläkevakuutus YEL
	4325	(Ei käytössä 2015)
Muut henkilösivukulut		
	4400	Sotu - asentajat
	4405	Lomapalkkavar.m. sotu, asent.
	4406	Sairauspäiväraha palautus, asent.
	4410	Työttömyysvakuutuskust, asent

4415	Työttömyysvak.pidätys, asent
4420	Ryhmähenkivak.kust, asent
4425	Tapaturmavak.kust, asent
4430	Sotu - toimihenkilöt
4435	Lomapalkkavar.m. sotu, toimih.
4436	Sairauspäivaraha palautus, toimih.
4440	Työttömyysvakuutuskust, toimih
4445	Työttömyysvak.pidätys, toimih
4450	Ryhmähenkivak.kust, toimih.
4455	Tapaturmavak.kust, toimih.
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman mukaiset poistot	
4500	Poistot aineettomat oikeudet
4502	Poistot liikearvo
4504	Poistot muut pitkävaikutteiset menot
4510	Poistot rakennukset
4515	Poistot koneet ja kalusto
4520	Poistot autot
4525	Poistot muut aineelliset hyödykkeet
4530	Poistot TVL
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	
4540	Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä
Vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset	
4550	Vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset
Liiketoiminnan muut kulut	
4600	Päivärahat
4602	Kilometrikorvaukset
4604	Muut henkilöstön matkakorvaukset
4605	Ateriakorvaukset
4607	Terveystenhoitokulut
4609	Henkilö/Eläke vakuutukset, vapaaehtoiset
4610	Autokulut henkilöstö, polttoaine 0%
4611	Autokulut henkilöstö, huolto ja korjaus 0%
4612	Autokulut henkilöstö, vakuutukset ym 0%
4620	Koulutus, kurssit 0%
4621	Koulutus, kurssit 10%
4622	Koulutus, kurssit 24%
4625	Ammattikirjallisuus, lehdet 10%
4627	Työntek.luvat, kirjallisuus, lehdet 24%
4630	Henkilöstön virkistys 0%
4631	Henkilöstötilaisuudet 10%
4632	Henkilöstötil,kahvitarj 14%
4633	Henkilöstötil,kahvitarj 24%
4640	Luottotappiot 0%
4641	Luottotappiot 24%
4645	Alaskirjatut saatavat palautus 0%
4646	Alaskirjatut saatavat palautus 24%
4650	Konttorikulut, posti 0%
4651	Konttorikulut 24%
4654	Puhelinkulut 0%
4655	Puhelinkulut 24%
4657	IT laitteet, hallinto 24%
4658	IT palvelu ja käyttö, hallinto 24%
4660	Myynninedistäminen 0%
4661	Myynninedistäminen 10%
4663	Myynninedistäminen 14%

4665	Myynninedistäminen 24%
4667	Ilmoitukset, mainokset 0%
4669	Ilmoitukset, mainokset 24%
4670	Kokous- ja neuvottelu, oma 0%
4671	Kokous- ja neuvottelu, oma 14%
4675	Kokous- ja neuvottelu, oma 24%
4680	Kokoukset, tilaisuudet, ulkop 0%
4681	Kokoukset, tilaisuudet, ulkop 14%
4685	Kokoukset, tilaisuudet, ulkop 24%
4690	Edustus
4700	Jäsenmaksut 0%
4703	Asiantuntijakulu 0%
4705	Asiantuntijakulut, tilintarkastus, jäsenm 24%
4710	Kiinteistökulut 0%
4711	Kiinteistö/Toimistotila kulut 24%
4720	Omaisuus/Yritysvakuutukset 0%
4721	Omaisuus/Yritysvakuutukset 24%
4730	Kiinteistövero
4735	Muut veronluonteiset maksut - väh kelp
4736	Muut veronluonteiset maksut, sanktiot - EI väh kelp
4740	Vuokrakulut 0%
4741	Vuokrakulut 24%
4745	Vuokrakulut TVL
4750	Käyttöomaisuuden myyntitappiot 0%
4751	Käyttöomaisuuden myyntitappiot 24%
4755	Käyttöomaisuuden myyntitappiot TVL
4760	Sisäiset hallintokulut 0%
4761	Sisäiset hallintokulut 24%
4780	Saatu konserniavustus
4781	Jaettu konserniavustus
4790	Muut liiketoiminnan kulut 0%
4791	Muut liiketoiminnan kulut 24%
4792	Muut liiketoiminnan kulut TVL

LIIKEVOITTO (-TAPPIO)

Rahoitustuotot ja -kulut

Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksistä

5000	Osinkotuotot osuuksista saman konsernin yrityksistä
5001	Muut tuotot osuuksista saman konsernin yrityksistä

Tuotot osuuksista omistusyhteyksyrityksissä

5005	Osinkotuotot osuuksista omistusyhteyksyrityksissä
5006	Muut tuotot osuuksista omistusyhteyksyrityksissä

Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista

5010	Osinkotuotot sijoituksista, muut
5011	Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista, muut

Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista, saman konsernin yritykset

5015	Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista, konserniyritykset
------	--

Muut korko- ja rahoitustuotot

5020	Korkotuotot myyntisaamisista
5023	Osinkotuotot rahoitusarvopapereista
5025	Korkotuotot rahoitusarvopapereista
5026	Korkotuotot, muut
5027	Rahoitustuotot, muut

Muut korko- ja rahoitustuotot, saman konsernin yritykset

5029	Muut korko- ja rahoitustuotot, saman konsernin yritykset
------	---

Arvon alentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista

5030	Arvon alentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista
------	---

	5035	Arvonalent.pysyvien vastaavien sijoituksista, konserniyritykset
Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista		
	5036	Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
	5040	Maksetut viivästykorot
	5045	Korkokulut, pankki 0%
	5046	Pankkikulut 24%
	5047	Pankkikulut 0%
	5050	Perintäkulut 0%
	5051	Perintäkulut 24%
	5055	Takausprovisiot 0%
	5060	Muut korkokulut 0%
	5063	Maksukorttipidätykset 0%
	5065	Muut rahoituskulut 0%
Korkokulut ja muut rahoituskulut, saman konsernin yritykset		
	5070	Korkokulut ja muut rahoituskulut, saman konsernin yritykset
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
	6000	Satunnaiset tuotot
Satunnaiset kulut		
	6010	Satunnaiset kulut
Satunnaisten erien verovaikutus		
	6015	Satunnaisten erien verovaikutus
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA /		
VOITTO (TAPPIO) SATUNNAISTEN ERIEN JÄLKEEN		
Tilinpäätössiirot		
Poistoeron muutos		
	7000	Poistoeron muutos
Vapaaehtoisten varausten muutos		
	7005	Vapaaehtoisten varausten muutos
Tuloverot		
	7010	Tilikauden tuloverot
	7015	Edellisten tilikausien tulovero
Muut välittömät verot		
	7020	Muut välittömät verot
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		

Liite 2. Putki-Rex Oy:n tilikartta, tase

Vastavaa

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot

1000 Kehittämismenot

Aineettomat oikeudet

1010 IT ohjelmistot

1015 Muut aineettomat oikeudet

Liikearvo

1020 Liikearvo

1025 Fuusioaktiiva

Muut pitkävaikutteiset menot

1030 Vuokraomaisuuden aktiivat, TVL

1031 Vuokraomaisuuden aktiivat, EVL

1035 Muut pitkävaikutteiset menot

Ennakkomaksut

1039 Ennakkomaksut, aineeton

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

1040 Maa- ja vesialueet

Rakennukset ja rakennelmat

1050 Rakennukset ja rakennelmat, TVL

1051 Rakennukset, tehdas

1052 Rakennelmat

Koneet ja kalusto

1060 Koneet

1061 Kalusto

1062 Laitteet

1063 Autot

Muut aineelliset hyödykkeet

1070 Taide

1071 Muut aineelliset hyödykkeet

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

1080 Ennakkomaksut, käyttöomaisuus

1081 Keskeneräiset hankinnat, käyttöomaisuus

Sijoitukset

Osuudet saman konsernin yrityksissä

1100 Tytäryhtiöosakkeet

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

1105 Saamiset saman konsernin yrityksiltä

Osuudet omistusyhteisyhteisöissä

1107 Osakkuusyhtiöosakkeet

1108 Osuudet omistusyhteisyhteisöissä

Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä

1109 Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä

Muut osakkeet ja osuudet

1200 Osakkeet TVL

1201 Osakkeet, tulonhankinta

1202 Osakkeet, sijoitukset

1205 Sijoitukset, pitkäaikainen

1207 Liittymismaksut, palautettavat

Muut saamiset

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet

1300 Aineet ja tarvikkeet

Keskeneräiset tuotteet

1301 Keskeneräiset tuotteet

1302 Keskeneräiset työt

Valmiit tuotteet / tavarat

1304 Valmiit tuotteet

1305 Tavarat

Muu vaihto-omaisuus

1307 Muu vaihto-omaisuus

Ennakkomaksut

1308 Ennakkomaksut, vaihto-om

Saamiset, pitkäaikaiset

Myyntisaamiset, pitkäaikaiset

1400 Myyntisaamiset, pitkäaikaiset

Saamiset saman konsernin yrityksiltä, pitkäaikaiset

1401 Saamiset saman konsernin yrityksiltä, pitkäaikaiset

Saamiset omistusyhteyksyrityksiltä, pitkäaikaiset

1402 Saamiset omistusyhteyksyrityksiltä, pitkäaikaiset

Lainasaamiset, pitkäaikaiset

1405 Lainasaamiset, pitkäaikaiset

Muut saamiset, pitkäaikaiset

1410 Vuokratakuut, pitkäaikaiset

1411 Muut saamiset, pitkäaikaiset

Maksamattomat osakkeet/osuudet, pitkäaikaiset

1415 Maksamattomat osakkeet/osuudet, pitkäaikaiset

Siirtosaamiset, pitkäaikaiset

1416 Siirtosaamiset, pitkäaikaiset

Saamiset, lyhytaikaiset

Myyntisaamiset, lyhytaikaiset

1800 Myyntisaamiset, lyhytaikaiset

1802 Luottotappiovaraus 0%

Saamiset saman konsernin yrityksiltä, lyhytaikaiset

1810 Myyntisaamiset saman konsernin yrityksiltä, lyhytaikaiset

1811 Muut saamiset saman konsernin yrityksiltä, lyhytaikaiset

Saamiset omistusyhteyksyrityksiltä, lyhytaikaiset

1815 Myyntisaamiset omistusyhteyksyrityksiltä, lyhytaikaiset

1816 Saamiset omistusyhteyksyrityksiltä, lyhytaikaiset

Lainasaamiset, lyhytaikaiset

1820 Lainasaamiset, lyhytaikaiset

Muut saamiset, lyhytaikaiset

1821 Vuokratakuut, lyhytaikaiset

1822 Palkkaennakkomaksut

1823 Maksetut ennakkomaksut, lyhytaikaiset

1825 Muut saamiset, lyhytaikaiset

Maksamattomat osakkeet/osuudet, lyhytaikaiset

1829 Maksamattomat osakkeet/osuudet, lyhytaikaiset

Siirtosaamiset, lyhytaikaiset

1830 ALV-saamiset

1831 ALV-saamiset, rakentamispalvelu

1832 ALV-saamiset, EU tavara

1833 ALV-saamiset, EU palvelu

1840	Tuloverosaamiset
1850	Muut Siirtosaamiset, lyhytaikaiset
Rahoitusarvopaperit	
Osuudet saman konsernin yrityksissä	
1920	Osuudet saman konsernin yrityksissä
Muut osakkeet ja osuudet	
1930	Rahoitusarvopaperi osakkeet
Muut arvopaperit	
1940	Muut rahoitusarvopaperit
Rahat ja pankkisaamiset	
1900	Kassa
1910	Danske yrityspankkitili
1915	Muu pankkitili
V a s t a t t a v a a	
OMA PÄÄOMA	
Osakepääoma	
2000	Osakepääoma
Ylikurssirahasto	
2003	Ylikurssirahasto
Arvonkorotusrahasto	
2004	Arvonkorotusrahasto
Käyvän arvon rahasto	
2005	Käyvän arvon rahasto
Vararahasto	
2006	Vararahasto
Muut rahastot	
2010	SVOP, pääomasijoitus
2011	SVOP, voittovarot
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	
2220	Edellisten tilikausien voitto (tappio)
Tilikauden voitto (tappio)	
TULOS	Tilikauden voitto (tappio)
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	
Poistoero	
2350	Poistoero
Vapaaehtoiset varaukset	
2301	Vapaaehtoiset varaukset
PAKOLLISET VARAUKSET	
Eläkevaraukset	
2400	Eläkevaraukset
Verovaraukset	
2401	Verovaraukset
Muut pakolliset varaukset	
2402	Muut pakolliset varaukset
VIERAS PÄÄOMA, pitkäaikainen	
Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikainen	
2500	Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikainen
Eläkelainat, pitkäaikainen	
2505	Eläkelainat, pitkäaikainen
Saadut ennakot, pitkäaikainen	
2510	Saadut urakkaennakot, pitkäaikainen
2515	Muut saadut ennakot, pitkäaikainen
Ostovelat, pitkäaikainen	
2520	Ostovelat, pitkäaikainen
Velat saman konsernin yrityksille, pitkäaikainen	
2525	Velat saman konsernin yrityksille, pitkäaikainen

Velat omistusyhteysyrityksille, pitkäaikainen	
2526	Velat omistusyhteysyrityksille, pitkäaikainen
Muut velat, pitkäaikainen	
2530	Pääomalaina, ulkopuoliset
2532	Pääomalaina, sisäinen
2535	Muut velat, pitkäaikainen
Siirtovelat, pitkäaikainen	
2540	Siirtovelat, pitkäaikainen
VIERAS PÄÄOMA, lyhytaikainen	
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikainen	
2545	Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikainen
Eläkelainat, lyhytaikainen	
2546	Eläkelainat, lyhytaikainen
Saadut ennakot, lyhytaikainen	
2547	Saadut urakkaennakot, lyhytaikainen
2548	Saadut ennakot, lyhytaikainen
Ostovelat, lyhytaikainen	
2550	Ostovelat, lyhytaikainen
Velat saman konsernin yrityksille, lyhytaikainen	
2555	Ostovelat saman konsernin yrityksille, lyhytaikainen
2556	Muut velat saman konsernin yrityksille, lyhytaikainen
Velat omistusyhteysyrityksille, lyhytaikainen	
2565	Ostovelat omistusyhteysyrityksille, lyhytaikainen
2566	Muut velat omistusyhteysyrityksille, lyhytaikainen
Muut velat, lyhytaikainen	
2600	Muut velat, lyhytaikainen
Siirtovelat, lyhytaikainen	
2700	Lomapalkkavelka, lyhytaikainen
2710	Ennakonpidätysvelka
2715	Sotumaksuvelka
2720	Jäsenmaksu- ja ulosottovelka
2725	Työntekijän eläkemaksuvelka
2726	Työntekijän Työttömyysturvamaksuvelka
2730	Työnantajan muu sivukuluvelka
2792	ALV-velka
2793	ALV-velka, rakentamispalvelu
2795	ALV-velka, EU tavara
2796	ALV-velka, EU palvelu
2799	Verotili
2750	Tuloverovelka
2755	Muut siirtovelat, lyhytaikainen

Liite 3. Putki-Rex Oy rahoituslaskelma

PUTKI-REX OY

RAHOITUSLASKELMA	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
LIIKEVOITTO	180 830,38	2 343,02
Oikaisut rahavirtaan:		
Poistot	2 483,87	1 486,33
		170
Henkilöstökulut	7 720,54	867,23
ALV	-55 880,90	56 364,16
		276
Valmiusasteen muk. tuloutus	-27 539,86	920,84
Muut oikaisut liikevoittoon	0,00	0,00
	<u>-73 216,35</u>	<u>505 638,56</u>
	107 614,03	507 981,58
Käyttöpääoman muutos		
		-109
Myyntisaamiset	142 287,20	749,52
Ostovelat	6 563,36	-30 861,45
	<u>148 850,56</u>	<u>-140 610,97</u>
Liiketoiminnan rahavirta	256 464,59	367 370,61
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-5 476,50	-1 837,00
Käyttöomaisuuden myynnit	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Investointien rahavirta	-5 476,50	-1 837,00
Rahoitustuotot ja -kulut	9 194,02	705,60
Maksetut tuloverot	-2 663,97	-1 497,05
Lyhytaikaisten lainojen nostot	0,00	0,00
		-504
Lyhytaikaisten saamisten lisäys	-370 000,00	000,00
		-257
Maksettu konserniavustus	0,00	000,00
Maksetut osingot	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Rahoituksen rahavirta	-363 469,95	-761 791,45
Rahavarojen lisäys (+), vähennys (-)	-112 481,86	-396 257,84
Kassavarat 1.1.	124 773,41	521 031,25
Kassavarat/Konsernipankkitili 31.12	<u>12 291,55</u>	<u>124 773,41</u>

Liite 4. Putki-Rex Oy tilinpäätöksen liitetiedot

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	2014	2013
Liikevaihdon erittely		
Valmiusasteen mukainen liikevaihto	2 051 685,32	518 643,13
		1 737
Muu liikevaihto	524 706,64	343,24
		2 255
Liikevaihto yhteensä	2 576 391,96	986,37
Poistot		
Koneet ja kalusto, 25% menojäännös	2 483,87	1 486,33
Tasetta koskevat liitetiedot	2014	2013
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lyhytaikaiset lainasaami-		
set	874 000,00	504 000,00
Konsernipankkitili	12 291,55	124 773,41
Valmiusasteen mukaisia tuottoja vastaavat		
Myyntisaamiset	17 205,36	134 359,99
Hankkeiden tilaajilta saadut ennakot	249 380,98	276 920,84
Oman pääoman muutokset		
Osakepääoma 01.01.	8 000,00	8 000,00
Osakepääoma 31.12.	8 000,00	8 000,00
Edellisten tilikausien voitto	333 441,48	332 021,66
Jaetut osingot	0,00	0,00
Tilikauden voitto / tappio	-880,95	1 419,82
Oma pääoma yhteensä	340 560,53	341 441,48

Henkilöstö

Henkilömäärä oli keskimäärin 8 (2013: 19) työntekijää ja 4 (2013: 3) toimihenkilöä

Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Hallitus ehdottaa, että tilikaudelta ei jaeta osinkoa ja tilikauden tappio, siirretään edellisten tilikausien voitto- ja tappiotilille.